

Naročnina mesečno
18 Lir, za inozem-
stvo 31.50 Lir - ne-
deljska izdaja ce-
loletno 34 Lir, za
inozemstvo 65 Lir.
Cek. rač. Ljubljana
10.650 za naročnino
in 10.349 za inserate.
Podružnica:
Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega
izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana
ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

SCLOVENECC

Abbonamenti: Mese
18 Lire. Estero, me-
se 31.50 Lire. Edi-
zione domenica, an-
no 34 Lire. Estero
65 Lire. C. C. P.
Lubiana 10.650 per
gli abbonamenti,
10.349 per le in-
serzioni.
Filiale:
Novo mesto.

Izhaaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Vojno poročilo št. 1133

Letalski boji nad Sicilijo 7 sovražnih letal sestreljenih

Glavni Stan italijanskih Oboroženih sil ob-
javlja:

Palermo je bil to noč znova bombardiran
od nasprotnega letalstva: med številnimi poškodova-
nimi zgradbami je kraljevska palača; izgube med
prebivalstvom še niso ugotovljene.

Protiletalsko topništvo je zabil 4 letala, ki so
padla: eno pri Romagnolu, dve v morje pri
istem kraju, eno pa severno od Sierracaval-
la.

Poročajo tudi o manjših napadih na Catani-
jo in Cagliari; protiletalsko topništvo je v
Cataniji zabil eno letalo.

V bojih z nemškimi lovci sta pri Malti padla
v vodo dva »Spitfir«.

Dodatek k vojnemu poročilu št. 1133:

Po napadu dne 30. junija, omenjenem v več-
rašnjem vojnem poročilu, je bilo naknadno našte-
tih med prebivalstvom v Palermu 74 mrtvih in 286
ranjenih. Žrtve, zadane civilnemu prebivalstvu ob-
kalabrijski obali v Messinski ožini, povzro-
čene od nasprotnega letalstva v noči na 30. junij
znašajo 10 mrtvih in 36 ranjenih.

Vsi sovražni sunki odbiti

Nekaj krajevnih sunkov na kubanskem mostišču in pri Dorogobušu je
bilo odbitih — Uspešno čiščenje zaledja

Hitlerjev glavni stan, 2. julija. Nemško
vrhovno poveljstvo objavlja:

Ob kubanskem predmostju so se
sovražni sunki zrušili v obrobem ognju. Več
krajevnih napadov pri Dorogobušu je bilo
zavrnjenih. Sovjeti pa z izgubo več 100 mrtvih
in ujetih vrženi na izhodiščne postojanke.

V zaledju srednjega odseka so od-
delki orožja SS in policije ojačeni z enicami
in oddelki letalstva uspešno zaključili veliko
očiščevalno akcijo. Razdejanih je bilo 350 bun-

kerjev in vzeti 194 utrjenih taborišč za tolpe.
Banditi so izgubili mnogo ljudi in velike mno-
žine orožja in materiala.

Pri napadu številnih angleških lovcev in
bombnikov na nemški konvoj so pred ho-
landsko obalo zaščitene pomorske enote
in protiletalsko topništvo s prevoznih ladij se-
strelili 7 sovražnih letal. Ena naša ladja je bila
poškodovana zaradi bombnega zadetka.

Nad obalnim področjem zasedenega zapad-
nega ozemlja so nemški lovci večerj sestrelili
4 nadaljna sovražna letala.

Novo podrobnosti o poškodbah kölnske stolnice

Berlin, 2. julija. AS. Izvedele so se nove po-
drobnosti o škodi, katero je naredilo angleško le-
talstvo na kölnski stolnici ter na drugih cerkvenih
zgradbah v okolici. Tako je bila popolnoma uni-
čena cerkev minoritov, kjer hranijo ostanke bla-
ženega Kolpinga. Neka velika bomba je nadalje
dobesedno pomedla muzej »Walraf Richartz« in
zdrabila kapelo, katera se drži tega muzeja. Vsi
mozaiki iz rimske dobe, nahajajoči se v tem mu-
zeju, so bili popolnoma uničeni. V zvezi z bogo-
skrusnim napadom na stolnico v Kölnu se je iz-
vedelo, da je okrog cerkve padlo kakih 20 razdi-
rlnih bomb. Ena bomba je zadela severno ladjo
stolnice in zračni pritisk je bil tako močan, da se
je svetišče streslo do temeljev, kakor da bi bil
potres. Poškodbe so tako hude, da v cerkvi ver-
jetno ne bodo mogli več opravljati bogoslužnih
opravil. Ni izključeno, da bodo sveta opravila na
prostem. Tudi slovite orgle v kölnski stolnici so
bile uničene. Na srečo je bila rešena čudežna re-

likvija Črne Madone, katero so patri hitro rešili.
Med žrtvami je sloviti voditelj pevskega zbora v
 kölnski stolnici dr. Mölders, znan v vsem glasbe-
nem svetu.

Berlin, 2. julija. Prve fotografije poškodb v
 kölnski stolnici, ki so jih dobili berlinski listi, ka-
žejo, da so notranje ladje v stolnici večinoma uni-
čene. Angleži se zaradi tega napada skušajo opravi-
čevati, češ da pri 117 prejšnjih bombardiranjih
Kölna stolnica nikdar ni bila poškodovana, zdaj pa
je pilotom megla preprečevala razgled. In ravno
to je — kakor upravičeno pripominjajo nemški
dnevnikarji — največji dokaz angleške krivde, kajti
Angleži mečejo svoje bombe vedno na slepo, ne
da bi delali razliko med industrijskimi in vojaškimi
cilji ter med stanovanjskimi poslopji. »Völkischer
Beobachter« pripominja, da znaša število uničenih
ter poškodovanih nemških cerkva skupno nad 600,
torej skoraj toliko, kolikor cerkva je sploh v celi
Angliji.

Polom Churchillove propagande proti Italiji

Rim, 2. julija. Angleška propaganda je v
zvezdah. Nov divjaški napad na obljubene dele
mesta Livorno popisuje ta propaganda kot va-
žen korak naprej pri »upepeljevanju« in »me-
hananju« italijanskih obrambnih naprav, kajti
Churchill se vedno pričakuje zlom Italije in
njeno »brezpopojno predajo«.

Toda, če propaganda mnogo blebete, so vo-
jaški kritiki postali previdnejši. Tako vojaški
kritik Little Hard v »Daily Mailu« ponavlja, da
Italija ne bo klonila drugače kakor pod težo
večjih in močnejših sil. Fuller pa v listu »News
Chronicle« ponavlja besede Churchillovega zad-
njega govora v spodnji zbornici, ki pravijo, da
bo treba nastopiti s silo, če živčna vojna ne bo
mogla zlomiti Italije.

Verjetno je torej, da so že padle Churchil-
love utvare o možnosti zavzeti Italijo s tero-
rističnimi napadi na njena mesta. Če se ti napadi
še nadaljujejo, je to zgolj posledica spoznanja,
da je treba dati angleški javnosti od časa do
časa nekaj hrane, ker se na njej že poznajo
sledovi živčne vojne, s katero je hotel Churchill
pestiti Italijane.

Ce berš novejši angleški dnevniki, dobiš
vtis, da je angleška javnost zaskrbljena. V An-
gliji vsi čutijo, da žive v predvečer važnih do-

De Valera zopet izvoljen

Dublin, 2. julija. AS. De Valera je bil zopet
izvoljen za irskega ministrskega predsednika s
67 proti 37 glasovi.

Švedske pomorske izgube v sedanji vojni

Stockholm, 2. jul. AS. Uradni podatki ka-
žejo, da je Švedska v prvi polovici letošnjega
leta zaradi vojne izgubila vsega 23 ladij s skup-
no 69.000 tonami ter 156 moč posadk. S tem so
švedske izgube od začetka vojne do danes po-
skočile na več kakor pol milijona ton ladjevja,
število mornarjev, ki so izgubili življenje, pa
znaša 1174.

Nevtralni glas o Italiji:

Hladno gledanje in zaupanje v zmago

Lausanne, 2. julija. AS. »Gazette de Lausanne«
prinaša pod naslovom »Moralno ozračje v Italiji«
članek, ki ga je listu poslal njegov dopisnik iz
Rima, Gentizon. Najprej poudarja, da Italija pre-
življa danes eno največjih preskušenj v svoji zgo-
dovini, potem pa piše med drugim, da je treba
zlasti poudariti, da navzlic kočljivim časom in si-
lovnosti bombardiranja vlada v Italiji ina splošno
mir in da so Italijani sprejeli ta položaj brez kakš-
nega vznemirjenja in razburjenosti.

Notranje razpoloženje italijanskega ljudstva,
za katero je značilno, da z možato odločnostjo
premaže vse težave, proti katerim se je moralo
boriti v stoletjih, igra odločilno vlogo pri seda-
njem dogajanju. Od konca rimskega cesarstva so
se brez presledka odigravale na Apeninskem pol-
otoku razne nesreče, tako da se Italija ni nava-
dila boriti se samo proti naravni mtežkočam, tem-
več tudi proti težavam, ki jih pripravljajo človek.
In ta navada je dala italijanskemu ljudstvu ob
raznih prilikah preprosto, prirojeno in spontano
odpornost. To se je pokazalo že v dobi sankcij,
danes pa je preskušnja še desetkrat hujša, a se zato
duh naroda ni prav nič oslabil.

S tem pa nečemo reči, da tu ali tam med
ljudstvom ni kakšne zbežanosti ali neusmerjenosti,

pač pa je treba iz tega sklepati, da je ob seda-
njih okoliščinah nemno misliti na kako proti-
fašistično gibanje. Vsaka politična sprememba je
izključena. Fašizem je in bo ostal podlaga vsemu.
V trenutku, ko preti nevarnost od zunaj, noben
politični tok, pa naj bo kakršen koli, ne misli
niti omajati vladavine, ki je postala ogrožje
države.

V jedru — nadaljuje članek — je v Italiji
videti hladnokrvno razumevanje položaja, zlasti pa
nekake nagonsko zaupanje v usodo države, za-
upanje naroda, ki je bil v najhujših trenutkih
vedno kos preskušnjam in ki ne izgubi iz oči
dejstva, da se vsak vihar slednjič polože. V tem
je moč neobčutljivosti, lahkotnega dojemanja in
življenja, ki izhajajo iz duševne in telesne narave
Italije in ob katerih je brezplodna vsaka sovra-
znikova propaganda in izključen kakršen koli pre-
plah.

Kakšni so razlogi za zaupanje, ki drži Italijo
pokoncu? Zlasti — nadaljuje dopisnik — prevla-
duje prepričanje, da če se je Italija mogla upirati
tri leta vojne ob okoliščinah, ki jih vsi poznejo,
se bo mogla upirati še dlje. Njena vojska je še
zmeraj močna in trdna, njena morala nedotak-
njena. Potem pa je tudi globoko občute, da Ita-
lija ni v dobi propadanja. Njene sile so žive in
nedotaknjene in te sile ji omogočajo premagati
kakršno koli stisko in ohraniti zgodovinsko pove-
znanost. Telesno zdravje naroda je čudovito. Na-
vzlic vojni se število rojstev res ni zmanjšalo. Ro-
dovitnost plemena je eden činilec, ki Italijo po-
magajo pri njenem odporu. Zaradi obilice ljudi

Velika japonska pomorska zmaga

Japonci so izkrcali še več vojaštva na Novi Gvineji

Tokio, 2. julija. Poročilo japonskega glavnega
stana pravi, da so japonske letalske sile 1. julija
nadaljevale svoje napade na sovražne sile na oto-
ku Rendova. Potopile so eno križarko, štiri velike
rušilce, en majhni rušilec, poškodovale pa eno kri-
žarko in eno transportno ladjo. 79 sovražnih letal
je bilo sestreljenih. 31 japonskih strojev se ni vr-
nilo. (Stefanian.)

Tokio, 2. julija. AS. Poročajo o novih ameri-
ških napadih na Salomonske otoke, ki so jih za-
sedli Japonci. 27. junija zjutraj je kakih 50 sovra-
znih letal napadlo Colombangro. 8 letal so Japonci
sestrelili. Naslednji dan je kakih 70 sovražnih le-
tal napadlo otok Isabella, 3 letala so bila sestrel-
jena.

Šanghaj, 2. julija. Poročajo o velikem zbiranju
japonske mornarice ob severnih obalah Nove Gvine-
je. Te dni je tamkaj prišlo do nastopov japons-
ke mornarice in do bojev med japonskimi in na-
sprotnim letalstvom. Po poročilih iz zavezniškega
vira so Japonci s prevoznimi ladjami, zaščitnimi
od vojnih ladij, izkrcali nove sile v pristanišču
Lae, čeprav je »ovražnik« skušal z letalskimi napa-

Vladar obiskal Livorno

Livorno, 2. julija. AS. Večera dopoldne je v
Livorno dopotoval Vel. Kralj in Cesar, ki so
ga sprejeli zastopniki vseh oblasti. V spre-
stvu teh in prefekta je vladar obiskal prizadete
kraje ter se zanimal o nujnih potrebah in o
delu za obnovo raznih panog javnega poslo-
vanja, o čemur mu je poročal pokrajinski na-
čelnik. Po ogledu je Vel. Kralj in Cesar Livorno
zapustil.

Nezlomljiva volja italijanskega ljudstva

Berlin, 2. julija. AS. Nekateri listi objavljajo
s posebnim poudarkom široke izvlečke iz člankov,
objavljenih te dni v glavnih italijanskih listih o
volji italijanskega ljudstva do odpora ter o njego-
vem zaupanju v zmago. Nemški tisk očrkuje ne-
zlomljivega duha italijanskega naroda, ki je odlo-
čen boriti se do skrajnosti za svojo svobodo in
svojo veličino, za dve vrline, katerih mu ne more
iztrgati noben sovražnik. Glavne točke teh član-
kov so bile objavljene v mastnem tisku, kakor tudi
one, ki se nanašajo na velike težave, ki čakajo
sovražnika, kadar bo skušal izvesti svoj načrt za
napad na Evropo.

Nov italijanski poslanik v Sofiji

Sofija, 2. julija. AS. Večera je prispel v So-
fijo novi italijanski poslanik Mameli in je
prevzel svoje posle.

narodovo življenje na nobenem odseku ne trpi.
Ne bi bilo mogoče razumeti sedanjega duševnega
razpoloženja v Italiji, če ne bi upoštevali gibanja
prebivalstva.

di preprečevati gibanje ladij in čet. Izvedelo se je
tudi, da Japonci na Novi Gvineji napadajo avstrals-
ke postojanke okoli Muta. Avstralsci imajo le
lažje orožje ter nudijo slab odpor. (Le Ultime No-
tizies.)

Tokio, 2. jul. AS. Japonski glavni stan po-
roča, da japonska mornarica in letalstvo v tes-
nem medsebojnem sodelovanju še vedno nado-
ljujejo na področju Salomonskih otokov z napa-
di na nasprotnikove oddelke, ki se jim je
30. junija posrečilo izkrcati se na otoku Ren-
dova v salomonski otoški skupini. Poročilo pravi
tako: »V prvih jutranjih urah dne 30. junija
so se sovražniški oddelki izkrcali na
otoku Rendova v skupini Salomonskih otokov.
Naša ogledniška letala so zasledila v bližini
otoka Rendova močno premikanje sovražniško-
vih sil, ki so jih sestavljale križarke in prevozne
ladje, nato pa so letala 11. japonske pomor-
ske skupine večkrat napadla te sile ter potopile
6 prevoznih ladij, tri križarke, en rušilec, se-
strelile pa 31 letal. Tretja pomorska je s polnim
uspehom nadaljevala napadalne nastope v tes-
nem sodelovanju z drugimi japonskimi silami.

Amerikanci odslovili De Gaulle

Tanger, 2. julija. AS. Po semkaj prispelih
poročilih je De Gaulle dobil končno odslovitve
od Amerikancev, ki so sporočili, da Združene
države v francoski Severni Afriki ne bodo več
dopuščale njegovega posrednega ali neposred-
nega vpliva v političnih in vojaških zadevah.
S tem so dali razumeti tudi angleškimi zavezni-
kom, da bodo zavrnili vsako posredovanje v
prid De Gaulle. Eisenhower pa je že jasno
izjavil francoskemu osvobodilnemu odboru, da
mora ostati Giraud edini poveljnik francoskih
sil, združenih z Angloamerikanci in da ne bodo
dopustili nikakega De Gaullova poskusa.
Vplivati proti temu sklepu in proti sedanjemu
stanju francoskih oboroženih sil. Eisenhower
je te sklepe osebno sporočil De Gaulle. War-
shingtonski vladi so že dovolj spori med De
Gaulleom in Giraudom in angleške homatije,
ker bi Anglija za vsako ceno vzdržala svojega
zaščitence, ki bi mu London rad izročil nad-
zorstvo nad francoskimi vojaškimi silami. In
dočim Angleži niso mogli rešiti spora, je Ame-
rika z enim mahom uveljavila svojo voljo. Se-
veda je za degaullovec ni odpravljeni in bati
se je sporov med pristaši obeh generalov. Sliši
se tudi glas, da bo washingtonska odločitev

povzročila nezadovoljstvo v Moskvi. Potrjuje
se, da je degaullovske odbor v Londonu pred
kratkim sklenil tajno pogodbo s sovjetsko vlad-
jo, ki je med drugim dala na razpolago 100.000
frankov za propagando v prid De Gaulle.

133 cerkva porušenih v Nemčiji

Berlin, 2. julija. Neko poročilo nemške urad-
ne poročevalske agencije odklanja nasprotno pro-
pagando, ki bi rada prikazala zadnji napad na
Köln kot napad na industrijske cilje v predme-
stjih in okolici Kölna. Temu nasproti stoji ne-
spremenljiva resničnost dejstev, ki točno kaže
teroristična dejanja angleških pilotov nad nem-
škimi ozemljem, to je nešteto umetniških spo-
menikov uničenih ali poškodovanih, 133 cerkev
uničenih in 494 težko poškodovanih, javne zgrad-
be, kmetske hiše načrtno bombardirane, žene in
otroci barbarsko pobiti. (Le Ultime Notizie.)

Knox o dolgi vojni

Lizbona, 2. julija. AS. Ameriški mornari-
ški minister Knox je govoril visokim častni-
kom kopenske vojske in mornarice ter dejal,
da se morajo Združene države in njihovi za-
vezniki pripraviti na dolgo in trdo vojno, ki
lahko traja še tri ali štiri leta.

Ramirez sprejel diplomate

Buenos Aires, 2. julija. AS. General Ramirez
je v beli dvorani vladne palače sprejel vsa diplo-
matska zastopstva, akreditirana v Buenos Airesu.
Nevožjo so bili podpredsednik vlade admiral Cuel-
ro, ministri in nadškof v Buenos Airesu kardinal
Copello.

Nov voditelj »Branika«

Sofija, 2. julija. AS. S kraljevskim ukazom je
bil ravnatelj šole za telesno vzgojo prof. Jurij
Karaivanov imenovan za voditelja mladinske
bolgarske organizacije »Branika« namesto dr.
Klekova. Karaivanov je študiral telesno vzgojo
in pedagogiko v Nemčiji. Iz službenih razlogov
je odpoval na Madžarsko, nato pa bi takoj po
povratku prevzel novo mesto.

Najhujše šele pride

Buenos Aires, 2. julija. AS. Najtrši del te
vojne bo šele prišel, je izjavil voditelj ameri-
škega vojaškega poročevalskega urada Elmer
Dawis. In dodal je: Naše izgube bodo še hujše.

Nihanje v bitki za Atlantik

Anglosasi so izboljšali obrambna sredstva, nemški tehniki pa pripravljajo
novo orožje in novo taktiko

Berlin, 2. julija. Nemški tehnik »Das Reich«
objavlja zanimive pripombe nekega nemškega mor-
nariškega častnika o podmorniški vojni. Članek
pravi, da so sprva varovale sovražne ladje izključ-
no manjše vojne ladje. V drugem obdobju pa so
začela nastopati proti podmornicam tudi letala
skupno z rušilci. Ta sistem je bil mnogo boljši.
Sovražnik je skušal nadzirati z letalstvom ves se-
verni Atlantik od Nove zemlje do Grönlandije.
Islandije in Irške. Poiskus je le delno uspel. Okoli
600 milj je tvorilo še vedno takozvani mrtev kot
v Atlantiku, ki ga niso mogli nadzirati niti z naj-
večjimi štirimotorniki. Zato so opustili za nekaj
časa gradnjo tovornih ladij ter začeli izdelovati
pomorne letalonosilke, ki naj bi služile izključno
za zaščito konvojov. Ta poskus se je obnesel. Po-
morne letalonosilke se nahajajo navadno v močnem
spremstvu sredi konvoja, okoli vsakega konvoja pa
je prvi obrambni pas rušilcev, drugi obrambni pas
pa tvorijo ravno tako rušilci, ki so sicer oddalje-
nejši, vendar tako, da jih vsaka ladja lahko vidi.
Izven zunanega obrambnega pasu pa stalno kro-

žijo letala. Če letalo opazi podmornico, jo takoj
napade in opozori rušilce. Podmornica se mora po-
topiti pod vodo, konvoj pa je obveščen o nevar-
nosti in navadno spremeni smer. Ta obramba pa
se navadno ne obnese, kadar podmornice ntpadajo
v veliki množini. Del podmornic se navadno ved-
no prebije skozi zunanji obroč rušilcev in
začne se srčita borba, v kateri ima prednost na-
sprotnik.

Da bi sovražnik še povečal letalsko ogledniško
službo na morju, je vedoč, da so štirimotorniki
prehitri in zato težko opazujejo morje, začel gra-
diti počasnejša letala. Poleg tega gradi tudi heli-
koptre, ki se lahko dvignejo iz majhne površine
in lahko dalje časa mirno stojte na določenem me-
stu v zraku. Toda s tem se Anglosasi niso dosegli
zmage. V vojni se proti vsaki iznajdbi pojavi ved-
no protiznajdba. Nemški tehniki in poveljniki pre-
učujejo novo taktiko in novo orožje za bitko za
Atlantik in ni nobenega dvoma, da bo Nemčija
prej ali slej zopet dosegla premoč na najdelikat-
nejšem odseku sedanjega velikanskega konflikta.

O pestri narodopisni zbirki v muzeju

Zanimivost za obrtnike in za prijatelje ljudske umetnosti

Zadnjič sem že opisal muzejsko gradivo iz življenja barjanskih kobiljarjev, za danes pa sem zaprosil dr. Jos. Mala, da mi je razkazal del narodopisno-obrtniške zbirke.

Krenila sva po lepem stopnišču proti prvemu nadstropju. Tu me je opozoril g. ravnatelj najprej na kipe, ki so razstavljene vzdolž ograje stopnišča. Gre za dobro rezbarsko delo neke stajarske delavnice iz 1. polovice 18. stoletja (iz gradu Novo Celje). Slike na stropu so delo Jurija Subica, restavriral pa jih je v okviru zadnjih obnovitvenih del Matej Stern. Na hodniku prvega nadstropja je na desni cerkveni muzej (zbirka Društva za krščansko umetnost), na levi pa je narodopisno obrtna zbirka. Gre za gradivo, ki ga je zbral nekdanji profesor Obrtne šole Grebene in prodal bivši dravski banovini za 100.000 dinarjev.

Predmeti, ki so tu razstavljeni, so bili izdelani v raznih delavnicah, večinoma na področju bivše Kranjske. Vodstvo muzeja jih je na novo preuredilo in tako izpopolnjuje ta zbirka naš etnografski muzej z obrtnega stališča. Tu je nešteto starih predmetov, ki jih še delno uporabljajo na kmetih, večinoma pa so jih že izpodrinili moderni izdelki. Če bi pripeljal semkaj dandanašnjega dijaka, ki je živel samo v mestu, bi za velik del predmetov niti ne vedel, kako se imenujejo in čemu so nekdanj služili. In vendar gre za orodje in za priprave, ki so še pred desetletji spadali k vsaki domačiji!

Duh tople domačnosti veje iz lesenih ali kovanih predmetov, ki so jih kdaj veko dolgo uporabljali na neznanim kmečkem domu, preden so dobili svoje častljivo mesto v Narodnem muzeju. Tu je n. pr. kovano stojalo za trske, s katerimi so svetili v kuhinjah, tam je veriga za viseče kotlice, zraven pihalnik za ogenj, ki ga je uporabljala gospodinja, nekeje v bližini pa muhalnik. Gospodar ga je držal pri mizi z levico in odganjal muhe, medtem ko je z desnico zajemal iz skled. Ne smemo prezreti starih sklednikov in žličnikov, ki so služili za spravljanje kuhinjske posode in pribora. Videti je dalje nekaj pristnih lesenih žlic, pa nožev in dvodelnih vilic, ki so jih izdelovali v bližini fužinarskih okrajev (v Železnikih, Kropi, Bohinju).

Naj navedem samo vrsto predmetov, ki so razstavljeni v omarah levega hodnika I. nadstropja: čelenni, svečniki, svetilke, tehnične, grebenice (ki so jih nosili pastirski psi), preprosti likalniki, ogrevalniki, čedre, belokranjske čutarice, firkeln, majolike in brčkone vse, kar so izdelovali ljudje za domačo uporabo. Tu so tudi vzorci pečnic z verskimi ali drugimi motivi, kot redkost pa obliki za trske, vzorna svetilka s plateno oblogo, lepa tvorila (modeli) za stiskanje surovega masla in podobno. Razume se, da ne manjka tudi kresil, ki so nekdanj služila namesto vžigalic, pinje za surovo maslo, ribniški lončeni izdelki, pletenega posodja in še marsikaterih izdelkov, ki jih v meščanskem življenju niti ne poznamo več.

Posebno pozornost zasluži preslice za prejo. V omari v kotu je več prav okusno razlanih vzorcev. Po stari navadi so jih izdelovali fantje ter jih poklanjali svojim izvoljenkam v dar. Ko mi je dr. Mal pokazal »štimentec«, nekakšno preluknjano lončeno posodo, sem ga moral vprašati, kaj je to in čemu naj bi služila. Povedal mi je, da so jo dobili v stropu cerkve v Pleterjih, kjer je bila vzdignjena zaradi boljše akustike.

Omembe vredna je dalje velika zbirka starih gumbov in sponek, ki so jih uporabljali pri narodnih nošah, kožuhih in perilu. Tu je razstavljen tudi nekaj moških pasov in kovanih skledenic, katere nosijo ženske k narodnim nošam. V kotu severnega hodnika je gradivo, ki bo zanimalo živinorejce in konjarje. Prvič sem videl klešče, s katerimi vlačijo prečiče, zanimala pa so me tudi posebne škarje za striženje volne, pa tudi lepi primeri starih bičevnikov, pastirskih zvoncev, komatov, jarmov, uzd, stremen, pa tesarskega in drugega orodja, ki je razstavljeno zraven.

Potem sva si ogledovala z ravnateljem Malom še slike na steklu. Takšne slike, izdelane v živih barvah, so bile nekoč pri nas zelo udomaćene. Povedal mi je, da ne gre pri tem načinu slikanja za tehniko, ki bi bila izrazito naša, pač pa so bile v navadi slike na steklu pri alpskih narodnih sploh. Pri nas so jih izdelovali v Poljanski dolini. So pa s stališča ljudske umetnosti zanimive, kar velja tudi za okenske mreže, med katerimi je nekaj lepih starinskih vzorcev.

KINO MATICA

Predstave: ob delavnikih ob
16, 18³⁰, 20³⁰
ob nedeljah in praznikih ob
10³⁰, 14³⁰, 16³⁰, 18³⁰, 20³⁰

ZADNJA GARICA

V svojih molitvah se je zatekala predvsem k sv. Serafinu, ki jo je že enkrat uslišal. Počilajala je ranjenem in vojakom na bojišče majhne svetnikove ikone. A tudi to njeno dejanje je povečalo nevoljo zoper njo. Vojaki so izjavljali, da je ruska vojska bila skozi stoletja zmagovala, ko se je zatekala k sv. Nikolaju, velikemu patronu Rusije. Zdaj pa s tem novim svetnikom si sledijo porazi drug drugega, ker je brez dvoma sv. Nikolaj užaljen... Ta smešna zgodba se je širila po vsej Rusiji in vzbujala pri njih zaskrbljenost, pri drugih pa posmehovanje...

Vojna poročila so postajala vedno žalostnejša. V februarju se je izvedelo za poraz v Mukdenu, v maju za poraz na morju. Tudi o tem porazu je krožila legenda, katero je treba razkrinkati. Trdilo se je, da je car z največjo brezbriznostjo sprejel poročilo o tem porazu. Če je bila kakšna stvar, ki jo je car bolj ljubil kakor svojo armado, je bila to brez dvoma njegova mornarica. Tudi carica je, kakor on, ljubila mornarico in mornarje. Poraz na morju v mesecu maju je oba hudo zadel, toliko bolj, ker je bilo jasno, kakšne bodo za vojno posledice tega poraza. Prav zato, ker se je zavedal strašnih posledic tega poraza, car tri dni ni hotel verjeti, da so poročila resnična. Do zadnjega se je z močjo obupanca oklepal upanja, da bo dobil nova poročila, ki bodo manj strašna. Njegov Dnevnik to dokazuje:

»16. maj... Danes sem dobil nasprotujoča si poročila o bitki med našo in japonsko mornarico. Govori se samo o naših izgubah.

Okenske mreže, kjučavnice, okovi in držaji pri skrinjah in slično kovano gradivo nas prepriča, da je imel tudi navaden kovač marsikaj mnogo dekorativnega smisla.

Na nasprotni strani glavne Grebeneve zbirke je nekaj vitrin z umetnimi ročnimi deli, kakor avbami in pečami. Ob tej priložnosti sem zvedel, da je peč našo prastaro žensko pokrivalo, ki ga omenja jo pisec že v 14. stoletju. Poročilo o ustoličenju oglejskega patriarha namreč pravi, da so se udeležile slovesnosti tudi ženske s pečami na glavi. Navada nošnje peče izvira verjetno še iz prastarih časov, ko je veljala Petka za zaščitnico zakonskega stanu.

Gospodarstvo

Računski zaključki italijanskih družb. Ansaldo, Genova, bo izplačeval za 1942-1943 6,5% dividende, dočim je lansko leto plačal 6, predlanskim pa 5%. — Železnice Sever — Milan izkazuje za lansko leto 6,09 (5,94) milij. lir čistega dobička, dividenda znaša spet 7% na osnovne in 4% na prednostne delnice. — Danubia, družba za podonavsko plovbo, izkazuje za lansko leto pri glavnici 10 milij. lir povečanje čistega dobička od 491.000 na 847.000. Sedež družbe je v Rimu.

Revizija cen v pogodbah italijanske industrije z državo. Nedavno se je začela revizija cen v pogodbah, ki jih imajo posamezna industrijska podjetja z državo za razne dobave. Kontrolirajo se vse pogodbe, ki so bile po 1. januarju 1939 sklenjene z industrijo, v kolikor presega pogodbeni vrednost 3 milij. lir. Dosedanja revizija je dala ugoden rezultat, pri približno 1 milijardi lir naročil je državna blagajna zaslužila okoli 200 milij. lir in računajo, da bo v celoti znašal prihranek okoli 2 milijardi lir.

Iz hrvatske petrolejske industrije. Paklina, d. d. za petrolejsko industrijo v Zagrebu, izkazuje pri glavnici 5 in bilančni vsoti 7,88 milij. kun čistega dobička 182.435 kun.

Hrvatske družbe. Hrvatski štamparski zavod v Zagrebu izkazuje pri glavnici 400.000 kun čistega dobička 317.619 kun. — Mednarodna banka, glavnica 10, rezerve 5 milij. kun, čisti dobiček 6.389 kun, prenos iz leta 1941 7.533 kun, bilančni vsota 18.56 milij. kun. — Mirna, premogovnik, Zagreb, izguba za leto 1942 1,65 (1941 0,44) milijonov kun. Zaradi tega se predlaga zvišanje sedanje glavnice, ki znaša 1,25 milij. kun. — Obnova, Zagreb, glavnica 30 milij. kun, čisti dobiček 3,97 milij. kun.

Nemško-bolgarska pogajanja o razdelitvi bivših jugoslovanskih dolgov. Te dni so se začela v Sofiji nemško-bolgarska pogajanja v zvezi z nekaterimi vprašanji, izvirajočimi iz likvidacije bivših jugoslovanskih državnih dolgov na osnovi sporazuma z dne 22. julija 1942 v Berlinu sklenjenega. Predvsem gre za likvidacijo bivše Narodne banke. Ta likvidacija se je začela v Beogradu pod nadzorstvom italijanskega in nemškega odposlanca. Nadalje bodo razpravljali tudi o vprašanju likvidacije bivših državnih denarnih zavodov.

Zamena dela obtoka bankovev v Bolgariji. Bolgarska narodna banka sporoča, da bodo do 20. septembra letos potegnjeni iz prometa bankoveci po 1000 in 5000 levov, istočasno pa bodo izdani novi bankoveci po 500 levov. Stari bankoveci po 1000 in 5000 levov bodo zamenjani v nove bankovece po 500 levov samo do zneska 60%, ostalih 40% pa bo treba podpisati v blagajniške bone.

Beograjski Bankverein izkazuje za lansko leto pri glavnici 100 milij. din povečanje bilančne vsote od 972,7 na 1674,2 milij. din. Čisti dobiček znaša s prenosom vred 5,11 (5,11) milij. din in se porabi za povečanje rezerv, za dotacijo pokojninskemu skladu nameščencev in za prenos na novi račun.

Avtarija posameznih evropskih držav. Po podatkih departmana za kmetijstvo Zedinjenih

Prodaja mesa na odrezek »109«

Pokrajinski prehranjevalni zavod sporoča, da bodo v soboto, 3. julija, potrošniki lahko dobili pri svojih običajnih mesarjih proti odzemu odrezka »109« juljskih živilskih nakaznic, izdanih od Mestnega poglavarstva v Ljubljani: 100 gr govejega mesa.

Zavodi, ki prejemajo racionirana živila na posebna nakazila, morajo mesarjem predložiti potrdilo Mestnega preskrbovalnega urada.

Delitev mesa se bo pričela ob 7 zjutraj.

Vremenska napoved. 3. julija (sobota):

spremenljivo, včasih dež, krajevne plohe z nevihtami.

4. julija (nedelja): nestalno, še nekaj dežja,

velik del dneva jasno.

Peča je spadala k poročnemu obredu. Ko je fant pokril dekle s pečo (z ruto), jo je proglasil za svojo zakonsko ženo in odslej je spadala pod varstvo Petke.

Sredi zanimivega ogledovanja in pripovedovanja naju je prekinila gospodinja, ki je sporočila g. ravnatelju, da ima prijavljeno stranko. Na kratko sva si še ogledala numizmatično zbirko in keramične izdelke ter se dogovorila za nov ogled. Mimogrede omenjam, da je Narodni muzej odprt vsak dan od 8 do 12 in od 14 do 17, ob nedeljah pa od 10—12. Vsakomur, ki bi si želel ogledati posamezne razstave podrobneje, priporočam, da si nabavi »Vodnik po zbirkah Narodnega muzeja«, v katerem bo našel poučne članke Jos. Mala, R. Ložarja, Fr. Steleta in dr. Ilustrirana knjiga obsega 183 strani in se dobi pri blagajni odnosno pri lišniku Narodnega muzeja po ceni 10 lir.

držav je znašala stopnja avtarije v posameznih državah na osnovi podatkov o proizvodnji v letih 1936, 1937 in 1938: v Italiji 94, Nemčiji 83, Švedski 91, Franciji 85, Holandiji 67, Švici 62, Belgiji 51 in Norveški 43%. Le Danska je porabila 103% svoje potrebe.

Nova posojila vsepovsod. Švedska je izdala novo notranje posojilo v skupnem znesku 530 milij. kron po 3,5 na 10 let in po 3% na 16 let. — Španska banka je začela z izdajo novih blagajniških nov, ki jih bo izdanih za 1,3 milijarde pe.

Novosti Vseučiliške knjižnice

- Alfieri V. E.: Gli atomisti. Frammenti e testimonianze. Bari 1936. (6967)
- Arangio-Ruiz V.: Storia del diritto romano. Napoli 1940. (69556)
- Banašević N.: Jean Bastier de La Pérouse (1529-54). Paris 1932. (69654)
- Barone N.: Paleografia latina. Diplomatica e nozioni di scienza ausiliaria. Bari 1932. (I, 111 67696)
- Brizio A. M.: Catalogo delle cose d'arte e di antichità d'Italia. Vercelli, Roma 1935. (II 69309)
- Caccia G.: La medicina di tempi di Augusto. Roma 1938. (II 69339-34)
- Casati G.: Il mare adriatico. Sua funzione attraverso i tempi. Milano 1935. (69708)
- Catalano M.: Vita di L. Ariosto. Genova 1930. (II 69554)
- Cesari C.: L'impero coloniale francese. Roma 1941. (69666)
- Colombis A.: Elementi vegliati nell'isola di Cherso e Zadar. Firenze 1937. (II 69721)
- Conferenze orazionali, tenute in commemorazione del bimillenario orazionale. Milano (II 64489-IV/22)
- Croce B.: Giovanni Pascoli. Bari 1931. (69499-98)
- Del Sabelli L.: Storia di Abissinia. Roma 1936-38. (69529)
- De Stefano A.: Riformatori ed eretici del medioevo. Palermo 1938. (69676)
- De Ruggiero G.: La filosofia greca. Bari 1930. (69690-91)
- Donadoni E.: Torquato Tasso. Firenze 1936. (69703)
- Festa N.: Frammenti degli stori antichi. Bari 1932-33. (69633)
- Figurelli F.: Il dolce stil novo. Napoli 1938. (69687)
- Funari G.: Esegesi virgiliana antica. Prolegomeni alla edizione del commento di Giulio Filargirio a Tito Gallo. Milano 1930. (II 64489-IV/9)
- Gavrilović M.: Privreda Južne Srbije. Skopje 1933. (II 69492)
- Gentile P.: Pascal. Bari 1927. (69699-142)
- Giachi G.: Formazione e sviluppo della dottrina della interpretazione autentica in diritto canonico. Milano 1935. (II 64489-IV/44)
- Gioberetti V.: Epistolario. Firenze 1927-37. (69673)
- Gutachten über die Regierungsverhältnisse betreffend die Sozialversicherung. Wien 1909. (II 69464)
- Labriola A.: Socrate. Bari 1934. (69699-32)
- Longhena M.: Il conte L. F. Marsili, un uomo d'arme e di scienza. Milano 1930. (69685)
- Macchiore V.: Zagrena. Studi intorno all'orfismo. Firenze 1930. (69703-38)
- Mosso A.: L'educazione fisica della gioventù. Milano 1911. (69715)
- Nofri L.: Libri e biblioteche. Torino 1941. (69706)
- Padovani U. A.: Vincenzo Gioberti e il cattolicesimo. Milano 1927. (II 64489-VII/4)
- Pellegrini M.: La poesia di S. Gregorio Nazianzeno. Milano 1932. (II 64489-IV/13)
- Pigli G. B.: Studia Ammanea. Milano 1935. (II 64489-IV/18)
- Quadri G.: Il pensiero filosofico di S. Agostino. Firenze 1934. (69707)
- Raccolta di scritti in onore di Giacomo Lombroso. Milano (II 69532)
- Res gestae Divi Augusti. Testo, traduzione e commento a cura di E. Malcovati. Roma 1938. (69705)
- Rossi V.: Storia della letteratura italiana. Milano 1940-41. (69695)
- Ruffini Fr.: La vita religiosa di Alessandro Manzoni. Bari 1931. (69699-198)
- Russo L.: Problemi di metodo critico. Bari 1929. (69699-178)
- Saloni A.: G. F. Harbart. Firenze 1937. (69712)
- Santangelo A.: Catalogo delle cose d'arte e di antichità d'Italia. Civitate. Roma 1936. (II 69310)
- Schuster A.: L. Sant'Ambrogio, vescovo di Milano. Milano 1940. (69718)
- Seritti in onore di Alfredo Trombetti. Milano 1938. (II 69542)
- Serrera M.: Endecasillabi crescenti nella poesia italiana delle origini e nel canzoniere del Petrarca. Milano 1938. (II 64489-IV/29)
- Solari A.: Vita pubblica e privata degli Etruschi. Firenze 1931. (II 69207)
- Spaventa B.: La filosofia italiana nelle sue relazioni con la filosofia europea. Bari 1926. (69699-30)
- Pilgner A.: Studi di poetica. Roma 1934. (69679)
- Timperi L.: Il libro dell'automobile moderna. Milano 1927. (69647)
- Valli F. & A. Foschini: Il volo in Italia. Roma 1939. (II 69290)
- Vasmer M.: Die Slaven in Griechenland. Berlin 1941. (II 69293)
- Zamboni G.: La genealogia dell'atto come fondamento della filosofia dell'essere. Milano 1922. (II 64489-IV/111)

Andrej Anton:

13

Kako postanem javen delavec

»Boljšee je sovražnik »dobreg«

Hvalimo one, ki ohranijo vedno isto pričanje, manj pohvalno pa se izražamo o tistih, ki menjavajo svoje nazore.

Mislimo pa, da je zaradi točnosti in pravičnosti treba tudi v tem pogledu pravilno razlikovati. To, da človek pride v nasprotja s svojimi nazori ni vedno znamenje slabotnega in lužniga značaja, kakor tudi ni še samo na sebi krepost in služba resnici, vztrajati vse življenje pri istih nazorih. Se v čast in hvalo more biti človeku, če zaradi večjega in jasnejšega spoznanja resnice spremeni in zavrne svoje prejšnje zmote in nazore.

Potem ne smemo prezreti, da se v življenju vse spreminja. Naše življenje, čeprav kratko, je polno nasprotij. Pri dvajsetih letih, ko v nas kipi polna mladost, mislimo in dojemamo na svoj način. Zopet drugače mislimo z leti, ko se je navdušenje ohladilo, a se pogledi na življenje večkrat izbistrijo. Izkušnje izmodre človeka. Vsaka prevara, ki smo jo pretrpeli, sleherni razočaranje, ki se je zajedlo v našo dušo, je spremenilo tudi naš jaz. Kako bi mogla enako soditi izkušen mož, ki pozna ljudi in ki je že nekaj pretrpel in pa mladenič, ki šele stopa v življenje, poln navdušenja a brez izkušenj! Menjajo se naša čustva, kako se ne bi menjalo tudi naše misljenje?

Vsak dan nekako popravljamo naše sodbe. Samo brezdušni ostanejo vedno isti. Kar se dogaja pred našimi očmi, kar sami v sebi doživljamo, zapušča v duši gotove sledove, rodi ideje, sodbe, čustva, ki se z leti zopet presnavljajo in spreminjajo. Spreminja se narava, spreminja se vse okrog nas; kako bi mogli misliti, da smo po tridesetih, štiridesetih letih le mi ostali neizpremenjeni? Ostali smo ista osebnost, da, toda z drugačnimi čustvi in zrejšimi sodbami, kakor smo jih imeli nekoč.

Zato nikar lahkomisljeno komu ne očitajmo, da sedaj misli drugače kakor pred deseti, dvajsetimi leti. Pa tudi ni treba, da se čuti mo osramočeni, ako nam drugi isto očitajo. Vedno si prizadevamo, da po vesti in pošteno služimo resnici. Njeni službi posvetimo svoje moči po svojem najboljšem spoznanju. Ako spoznamo, da so naši nazori napačni, žrtvujemo jih brez sentimentalnosti! Nič naj nas ne bo sram, zavzeti tudi čisto nasprotno stališče onemu, kar smo nekdanj zagovarjali, ako boljše spoznanje, naša dolžnost in korist naroda to zahteva.

Ne sme biti vihar

Kdor hoče mirno živeti, se obvarovati mnogih nevesočnosti, zadržaj ter celo boleznij, naj si prizadeva, da vselej in povsod ohrani sveti mir. Naj bo za vse, kar se okrog njega godi, do neke mere brezbrizhen. Tudi za jed, za oblačenje in za potovanje je treba najti časa. Nič prenapljenih sodb, nič zaletavih izbruhov! Človek naj ne leta okrog, kakor da svet gori okrog njega. Kar v naglici skleneš ali storiš, je le redko dobro. Kokoš po zrnu napolni svoj malin. Polagoma se daleč pride. Nič ne podčrta naše veljave v ljudskih očeh bolj kot do- stojanstvena umirjenost in zadržanost v vseh naših poslih. Naglica ni nikjer dobra, pravi že ljudski pregovor.

Kadar moramo odgovoriti na kako žalitev ali krivico, ki so nam jo storiili, bodimo previdni in počakajmo nekaj časa. Ko bomo stvar prespali, bo zjutraj naš odgovor verjetno drugačen kakor bi bil prejšnji večer. »Miren odgovor ukroti jezo« (Preg 15, 1). S takimi reči mi nič ne hitimo. »Kdor je potrpečljiv, se zelo pametno vlada« (Preg 14, 29). Včasih bo množica, tisk, javno mnenje zahtevalo, da nujno in brez odloga storimo eno ali drugo. V takih primerih večkrat tudi hladni ljudje izgube živce. Drugače premišljeni možje izgube ravnovesje in prično se oni ponavljati, kar zahteva množica. Toda trezen javen delavec, ki si je svest svoje stvari, naj se ne da potegniti v vrtnice trenutnega javnega mnenja. Naj ima pogum, da postane za nekaj časa tudi nepriljubljen. Razburjenje in strast se bosta polegla, takrat pa bodo vsi spoznali, kdo je imel prav. Njegova časna nepopularnost se bo spremenila v še večje spoštovanje. »Potrpečljiv človek več velja kakor junak« (Preg 16, 32).

Včasih pa prave poti ni videti. Okoliščine opravljajo razna stališča. V takih primerih je pametno počakati in molčati. Ni v naših močeh, da bi vedno mogli pravo zadeti in vse pravilno urediti. Ščasnoma si bo življenje samo utrla pot in pokazalo smer za pravilno rešitev. Hipokrat je rekel: Akutne bolezni se odločijo v 14 dneh. — Isto velja tudi za druga prečva vprašanja. Kadar je kako vprašanje res peče, se kakor koli že v kratkem reši. Če pa ni aktualno, pa ni treba, da ga pospešujemo. V gotovih težavnih trenutkih je rešitev v tem, da ne ukrenemo ničesar.

Naročajte in čitajte »SLOVENEČ«

54 O sovražnikovih ni govora. Ta negotovost je tako zelo mučna...

»17. maj... Še vedno prihajajo nasprotujoča si in žalostna poročila o izgubljeni pomorski bitki...«

»18. maj... Moja duša ječi v bolečinah in žalosti...«

»19. maj... Dobil sem končno potrdilo o strašni nesreči. Naša mornarica je bila skoraj popolnoma uničena v bitki, ki je trajala dva dni. Rojstevenski je ranjen in ujet!!!...«

Ta bitka, ki je uničila najlepše carjeve upe, se je vršila 14. maja, na obletnico njegovega kronanja. Usoda je še enkrat pokazala z zločestim naključjem nesrečo, ki je težila ubogega carja. Politika azijskega razmaha, ki je bila temelj vladarjevega prizadevanja v prvi polovici njegove vladavine, je končala s katastrofo, ki je uničila stoleten ugled carstva v Aziji.

Nemogoče je bilo, da bi se še nadaljevala vojna v času, ko je vsa dežela bila v polnem prevratu. Defetizem je povezal slavil zmagovalce in se je kazal v najbolj nemogočih oblikah, kakor na primer v brzokavki, ki so jo akademiki moskovske univerze poslali Mikadu in mu čestitali za japonsko zmago... Carju ni preostalo drugega, kot da je sprejel posredovanje predsednika Roosevelta in tako končal nesrečno vojno ter mogel posvetiti vse sile za rešitev perečih vprašanj notranje politike.

8. Načrti za prenosno

Ze prejšnjo zimo je bila dana obljuba za prenosno, ki pa zdaj ni zadoščala več. Vsi so se zavedali, da bilo mogoče obvladati neurja, ki se je zgrinjalo od vseh strani, drugače, kakor da se vlada nasloni na vse politične sile, ki so nasprotovale popolnemu prevratu. Tudi na dvoru so polagoma začeli razumovati, da je bilo treba med nasprotniki razločevati tiste, ki bi mogli postati zavezniki proti skrajnim strujam. Poleti leta 1905 je vlada poskusila s takimi vezavami. Spomniti hočemo samo na znamenito avdienco dne 6. junija, pri kateri je car sprejel zastopnike kongresa (ki se je vršil v Moskvi) zemstev in občin.

Ta kongres je odločno zahteval korenito spremembo vlade; imel je popolnoma prevrten značaj. Vendar pa je zastopstvo zahtevalo

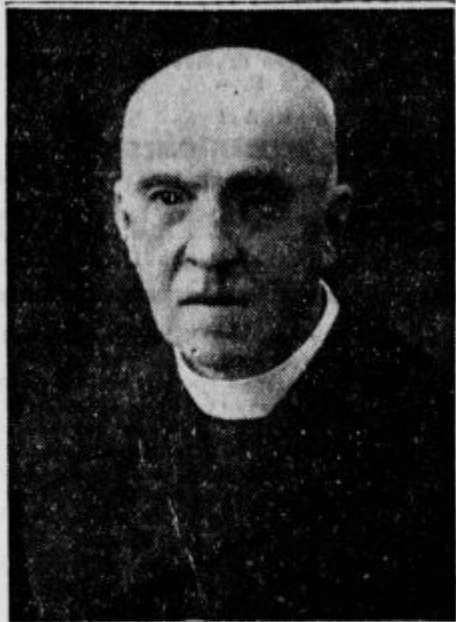
od carja samo ustavne reforme in uvedbo parlamentarnega sistema. Pred desetimi leti je ob začetku vlade v svojem nagovoru na predstavnike zemstev car izrekel ponesrečene besede o nesposobnih sanjah tistih, ki so zahtevali ustavo. Zdaj so stali zopet pred njim predstavniki zemstev. Toda car jim je govoril popolnoma drugače, ker se je položaj temeljito spremenil. Tudi car ni bil več neizkušen mladenič, ki je nezavestno ponavljal besede, ki so mu jih drugi prišepetavali. To pot je govoril odločno, a pomirljivo: »Moja carska volja, da skličem predstavnike ljudstva, je neuklonljiva. Ti predstavniki bodo poklicani na delo v državnih poslih... Znova bom ustvaril edinstvo med carjem obširne Rusije in kmetiskim ljudstvom, kakor je bila nekoč. V tem bomo našli temelj reda, ki bo odgovarjal temeljnemu načelom ruskega življenja...«

Te besede so zatajile brokraljo, toda niso bile prava obljuba parlamentarnega sistema. Ko je dejal »kakor je bila nekoč«, je car imel pred očmi organizacijo stare Rusije pred Petrom Velikim, ko so carji ob važnih prilikah sklicali nekaj zbor, ki je bil sestavljen iz zastopnikov, izbranih od ljudstva. Za Nikolaja II. to ni bil samo spomin, ki se mu je zbudil zaradi njegove posebne simpatije do carja Alekseja. Ta vrsta zborov (zemski sabor) je bila pred očmi mnogih Rusov, ki so bili sicer nenaklonjeni evropskemu parlamentarizmu, ki pa si niso zadržali nedostatkov sedanje vladavine. Zamisel zemskih saborov se je razširila v javnost posebno po zaslugi naukov slavofilske stranke, ki je že kakega pol stoletja močno vplivala na javno mnenje. Ta miselnost je bila zvešana z narodnim ponosom, po katerem se Rusiji ni bilo treba ničesar učiti od Evrope. Aleksander III. se je popolnoma prilagodil miselnosti tega nacionalizma. Tudi njegov sin je bil ves prevzet teh idej in je zanje navdušil tudi svojo ženo. Ker hočemo natančne spoznati caričino duševnost, nam mora biti jasno, v čem se je zdelo ustava, ki so jo nasprotniki hoteli vsiliti carju, nesprejemljiva in nasprotna pravim koristim Rusije. Da nam bo jasen ta odpor, si hočemo ogledati zgodovinsko podobnost tega položaja s položajem Francije. Na ta način bomo boljše razumeli smernice politične revolucije Rusije in pojem, ki so ga v Rusiji imeli o tem razvoju.

Aleš Ušeničnik – filozof našega časa

petinsedemdesetletnik

Redkokdaj se dogaja v življenju, da moremo komu ob 75-letnem življenjskem jubileju nadeti oznako najsodobnejšega in isajmodnejšega, torej najmlajšega misleca Aleša Ušeničnika prav lahko damo naslov »filozof našega časa«, kajti nihče med nami ni jasneje in temeljiteje spoznal duhovne osnove časa, njegove diagnostike ter skušal najti tudi zdravila, ki zdravi duše, jih presnavlja in ustvarja novo zgodovino. In prav do današnjih dni je ohranil ostro misel svojega duha in posega v nered in zmedo življenja z jasnim merilom živ-

ljenjskih silnic ter ureja sveč po načelih, kakor jih je razodel Bog in jih spoznava »večna filozofija« sv. Tomaža Akvinskega. Ravno današnji čas je potrdil pravilnost misel velikega našega filozofa, ki gre od vsega početka premočrno skozi miselni razdor svojega časa, noseč baklo katoliške vneme in misli s čilostjo in pogumom mladca Saj bi lahko govorili o Ušeničniku kot sociologu, kot kritiku in teologu, toda najsilneje je s svojim delom podčrtal apologijo in filozofijo in z njo tudi najgloblje zaoral v zgodovino slovenskega naroda. Kakor je svoj čas branil katolištvo pred zmotami liberalizma in subjektivizma ter modernizma, tako sedaj vihti meč svojega razuma proti marksizmu in njegovemu dediču komunizmu, vedno pa do dna globoko zasidran v duha Cerkve in otroško vero v Boga, ki največjega našega filozofa izenačuje z najpreprostejšim našim vaškim očancem. Velika preprostost je oznaka velikega človeka in ta v obilni meri odlikuje našega jubilarja: pisatelja ogromnih razprav življenjskega pomena za ves naš narodni razvoj, znanega ne samo med nami, temveč priznanega tudi v zunanem svetu.

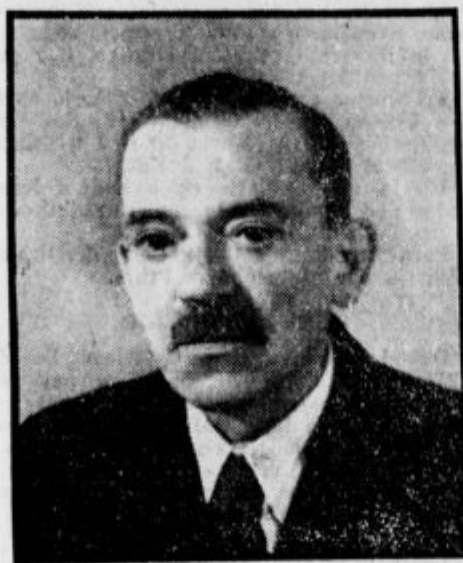
Odker smo v našem listu proslavili 70-letnico Aleša Ušeničnika, je nam podaril iz »zaslužnega počitka«, kakor smo navajeni reči o ljudeh, ki so uradno stopili v pokoj, že deset knjig svojih izbranih spisov, lepo zbirko, pravi okras katoliškega inteligenta, pa še nekaj knjig načel in razlag, pisanih za naš čas in naše najbolj žive potrebe. Tako je mladost svojega peresa in duha ohranil do danes in še danes nas usmerja avtoritativno v jutri, ki naj nosi odraz njegove zamisli in njegove spoznave. In v tem je poseben pomen te 75-letnice: spominjamo se z njo moža, ki stoji na višku svojega miselnega razvoja in na višku svoje dnevne aktualnosti, kakor je stal sredi nje ob svojem nastopu pred petdesetimi leti. Pol stoletja naše zgodovine, najvišarnejša doba našega notranjega preporeka, je zvezano z imenom Aleša Ušeničnika. Danes praznuje svojo 75-letnico, ne gledajoč samo nazaj na že opravljeno delo, temveč tudi naprej, ki čaka njegovega urejajočega duha in ga kliče, da že danes tu in tam poseže v borbo z besedo, ki je vedno uvaževanja vredna, tehtna in globoka ter jasna, kakor malokateri slovenskega pisatelja človeka, ipzajeta iz polnosti širokega obzorja. In veseli smo, da štejemo Aleša Ušeničnika med najuglednejšega sodelavca našega lista, ki mu ob življenjskem jubileju iskreno čestitamo, želimo mu še mnogo let v blagor našega naroda in katoliške obnove v njem.

Peč in sedemdeset let Ušeničnikovega življenja pomeni nad petdeset let nepretrganega in izredno plodnega dela za znanost in krščansko kulturo med Slovenci, dela, kolikrškega je opravil težko še kdo drug kdaj koli med nami, dela, ki je vprav zato težko dobiti o njem že celoten pregled, kaj šele mu določiti njega vsestranski pomen.

Dve stvari sta, ki sta očrtali že od vsega početka delokrog Ušeničnikovega dela, dve gonilni sili, ki sta usmerili njegovo delo v enoten tok: **vznik neotomizma v filozofiji**, ki mu je bil dan impulz neposredno pred Ušeničnikovim nastopom

z Leonovo okrožnico, in pa prelom, ki ga je bil pri nas izvršil Mahnič z ločitvijo obeh tedanjih taborov.

V tako življenjsko osredje je bil po Mahničevem odhodu poklican Ušeničnik, da v njem zastavi svoje sile in dovrši začetno delo za **krščansko obnovo**. In Ušeničnik je zastavil vse svoje moči. Najprej in najbolj v filozofiji. Brez dvoma je že Mahnič sam čutil, da je neobhodni temelj vse krščanske obnove obnova krščanske filozofije, ali njemu je za tako delo primanjlovalo časa in je tako to delo čakalo Ušeničnika. V njem smo šele dobili Slovenci misleca, ki z neutrudnim iskanjem resnice pa z izredno bistrino duha ni odnehal prej, dokler ni iz najsutilnejših analiz vstala močna zgradba najsodobnejšega filozofskega sistema, ki kljub temu — ali vprav zato, ker — sledi osnovam stare aristotelsko-tomistične filozofije, ustreza vsem potrebam in duhu časa ne le z noetiko, s katero je zadala smrtni udarec modernemu skepticizmu, temveč prav tako s svojo kozmologijo, psihologijo, teodicejo, etiko, filozofijo religije in ontologijo, s katero je človeškega duha dvignila spet nad pozitivistična in druga stremjenja preteklega stoletja v svet metafizike, k večnim resnicam in vrednotam. Ogromni napredek v vseh področjih znanosti je mogel le za trenutek zamagljati človekov pogled v duhovno stvarstvo; čim je tomizem na novo oživel, že je izpodmaknil temelje, na katerih so številni zmotni sistemi gradili. Tomizem sam pa je izšel iz te duhovne borbe v še svetlejši luči in stari njegovi temelji so postali med modernimi filozofskimi sistemi najmodernejši. In to delo je pri nas opravil na samonikel način Aleš Ušeničnik in se tako uvrstil med prve slovenske znanstvenike. Kot filozof pa bo ostal še dolgo dobo najmerodajnejši. Zato ga ne šteje zastoj med svoje člane le slovenska Akademija, temveč je dosegel priznanje

Viktor Cenčič v Trstu poln mladostne podjetnosti in začel sodelovati pri Ukmarjevem »Družinskem prijatelju« ter dopisovati v »Slovenec«, tedaj je bila prava zlata doba za sposobnega časnika. Saj je Viktor Cenčič že zato prišel v Trst, da bi upejal kršč. soc. tednik »Zarja«, ki je res začel po dveh letih pod njegovim vodstvom izhajati. Leta 1909, se je Cenčič že preselil v Maribor, kjer so tedaj snovali mariborsko »Stražo«. Tudi temu dvodnevniku je Cenčič botroval kot prvi urednik v prvem letu njegovega izhajanja. Potem, ko se je za kratek čas posvetil združništvu, je spomladaj leta 1911. prišel v Ljubljano in vstopil v pisarno novostanovljene »Slovenske Straže«. Njen tajnik je bil tedaj Stefe, ki je takoj začel prinašati Cenčiču dan za dnem cele svežnje listov in rokopisov iz uredništva »Slovenca«. Cenčič je torej že tedaj delal več za »Slovenec« kakor pa za »Stražo«. To je trajalo vse do izbruha svetovne vojne, ko je bil poklican Cenčič v uredništvo »Slovenca«.

S ponosom lahko dela danes ob 60-letnem jubileju obračun naš dragi Viktor Cenčič, saj se more ponašati s skoraj 40-letnim časnikarskim delom, od katerega je bilo nad 30 let posvečenih

tudi v mednarodnem svežu s članstvom pri Pa-peski akademiji sv. Tomaža Akvinskega.

Ni pa bil Ušeničnik nikoli zgolj katedrski učenjak, ki bi mu bila znanost sama na sebi namen, marveč mu je bil pogled uprt ves čas v praktične tokove življenja. Filozofija je končno le trdni temelj in izhodišče, iz katerega se je možno učinkovito upreti blodnim idejam, ki skušajo oblikovati življenje mimo metafizičnih resnic. Tako je Ušeničnik razvil poleg strogo znanstvene delavnosti široko kulturnoidejno delavnost zlasti na področjih, na katerih so tuje ideje skušale vdreti tudi k nam. Nad pol stoletja je budno zasledoval idejne tokove, ki so zdaj pa zdaj zapluskali tudi k nam, jih razkrival do najglobljih temeljev in jih z izredno bistrino duha in z visokega piedestala filozofske bistrine zavračal in vselej tudi uspešno zavrnil.

V Ušeničniku smo tako katoliški Slovenci dobili tudi svojega največjega ideologa, ki nas je s svojimi jasnimi in brezkompromisnimi smernicami pripeljal prav do najkritičnejših trenutkov v razvoju današnjih dogodkov. Zlasti njegove zadnje publikacije, ki jih je namenil predvsem mlademu rodu, ki prihaja, nam je zagotovil bodočnost v novih razmerah, urejenih v luči katoliških načel. Če nas je v kolikor nas je naš čas našel pripravljen, je to predvsem Ušeničnikova zasluga.

V Ušeničnikovi delih pa se slednjič odraža še tretja poteza njegove izredne osebnosti: to je njegova **duhovna globina**. Težko kje se silna ostrina razuma tako harmonično spaja s preprostostjo žive vere kot pri njem. Ušeničnik je živo pokazal, kje »inquietum cor« končno najde mir in morda ni le slučaj, temveč kar značilno zanj, da je v vrsti njegovih spisov izšel kot zadnji — potem, ko je še sam uredil svoje Izbrane spise — novi prevod Tomaža Kempfca »Hoje za Kristusom«.

Ko po nad petdesetletnem delu ni pustil skoraj več odprtega vprašanja, mu moremo želeti le, da bi kmalu dočkal in potem še dolgo užival bogate plodove svojega življenjskega dela, s katerim je postal mejnik v zgodovini Slovencev.

J. R.

Jubilej našega urednika Viktorja Cenčiča

Pred 60 leti je tam v kamniškem kotu prav na 3. julija 1883 naš jubilar pogledal v svet. Kot nadučitelj sin je študiral gimnazijo v Kranju in Goriziji, kmalu po maturi pa ga je življenjska pot privedla do časnikarskega dela. Kot marsikdo drugi, tako je za vedno zapadel tudi Viktor Cenčič temu na videz vedno tako lepemu in blestečemu poklicu, čigar grenko plat vsakdo občuti šele tedaj, ko se mu je že zapisal z dušo in telesom. Toda tedaj, ko je leta 1905. prišel

enemu samemu listu, kateremu je ostal zvest do danes, Pri listu je vedno veljal za strokovnjaka za razporejanje snovi in je bil kot tehnični urednik izredno dragocen delavec in svetovalec ter učitelj mlajšim tovarišem. Ko je začel izhajati v povojni dobi v Ljubljani »Večerni list«, je Cenčič poleg rednega dela pri »Slovenec« prevzel še tehnično uredništvo »Večernega lista«, in ko je »Slovenec« začel izdajati svojo ponedeljsko izdajo pod naslovom »Slovenski list«, je bil Cenčič tudi njegov tehnični urednik, kakor je bil kasneje tehnični urednik »Ponedeljskega Slovenca«. In ko je po božiču l. 1935. začel s prvimi poskusnimi številkami »Slovenski dom«, je bil zopet Cenčič tisti, ki ga je lomil prve dni, dokler ni vse delo prišlo v tek. Lepo je število časopisov, katerim je botroval naš jubilar Cenčič in mislimo, da mu pri nas v časnikarskem stanu danes ni para, ki bi lahko pokazal na tako lepo število časopisov, ki bi začeli izhajati pod njegovim tehničnim vodstvom.

Po prvi svetovni vojni se je v uredništvu posvetil predvsem novičarstvu in obhaja sedaj najmanj 25 letnico novičarskega dela pri »Slovenec«. Pri tem delu se je spoznal z vsemi našimi dopisniki po deželi, sodelovali v mestu in mladim časnikarskim naraščajem. Vsem je bil vedno naklonjen in ljubezniv vodnik in svetovalec. Potem ko je bil že po nekaj mesecih odgovorni urednik »Slovenca« v letu 1925, in letu 1929, je odgovorni za »Slovenec« že od 28. septembra 1934 do danes. Da teža odgovornosti ni vedno tako lahka, čeprav ga še ni veljala glava, vam lahko pove on sam iz svojih bogatih spominov.

Stotine in stotine prijateljev, ki si jih je pridobil, so najlepša priča za njegov lepi značaj, za njegovo izredno dobrodušnost in prisrčnost, ki si je znala pridobiti toliko spoštovalcev. Kot stanovski tovariš je vedno rad pripeljal za delu za skupne koristi. Zato je že nad deset let redni podpredsednik časnikarskega društva, prav tako pa pridno dela drugod, kjer gre za časnikarske koristi. Med delom v uredništvu je od nekdanj znan s svojo vrednoto spraviti vso svojo okolico v dobro voljo in tako marsikdaj olajšati s svojo prirojenjo šaljivostjo drugim in sebi težave vsakdanjega dela v uredništvu. Še nekaj ne smemo prezreti, njegovo izredno ljubezen do poklicnega dela. Ta ga vodi še danes in tak obhaja tudi danes skoraj prav takšen, kakor smo ga poznali dolga desetletja za »Slovenec« uredniško mizo svoj 61. rojstni dan in si veder in krepak nalaga sedmi križ na rame.

Da bi ga zdrav, zadovoljen in vesel nosil v krogu svoje drage družine in srečno prelozil v drugo desetletje in še naprej, mu žele njegovi stanovski tovariši od »Slovenca«, »Slovenskega doma« in »Domoljuba«, ki delajo z njim pod isto streho. Dolgoletnemu podpredsedniku svojega stanovskega društva iz srca čestitajo vsi naši časnikarji in njihovim čestitkam se pridružujejo premnoži prijatelji in znanci, ki mu od srca kličejo: »Na mnoga leta!«

Ohromitev zavesti

Iz biologije je znano, da nekateri deli organizma stopijo v ozadje in katerikrat celo umrtno, če jih bitje več ne uporablja. Če se roka več ne giblje, njeno mišičevje atrofira, umrtno.

Nekaj podobnega je tudi z duševnimi zmognostmi in lastnostmi. Če jih človek dolgo časa ne uporablja ali pa če uporablja njim nasprotno slabe lastnosti, mu ohrome, postanejo okrnjene ali pa celo izpadejo.

Kar velja za posredna, velja tudi za določeno dobo. Nekateri dobe v zgodovini so kar na splošno izgubile te ali one lastnosti in ohromele na tem ali onem področju. Tako je za devetnajsto stoletje značilno, da je izgubilo smisel za nadnaravnost in se zarilo v snov ter v zgolj tvorni napredek. Zato mu je ohromel čut za nadnaravnost in nič čudnega torej, če imenujemo devetnajsto stoletje dobo pozitivizma in materializma.

Za našo dobo pa je zelo značilno, da je izgubila v veliki meri zavest prvenstva umskih sodb nad delovanjem in s tem posledično voljo do iskanja resnice. Morda je to odpor na pretiravanja prejšnjih stoletij, ki so v nekem prešenem zanosu v dobi racionalizma hotele prav na razumskem področju izriniti vero iz javnega življenja in ji odvzeti razumske osnove. Ko pa je ta poskus izpadel, najbolj zaradi obnove tomistične filozofije, so se duhovi vrgli v drugo, iracionalistično skrajnost. Posledica te iracionalistične miselnosti je velika brezbrzičnost nasproti zakonom razuma ali kar odkrito sovražno razpoloženje do vsega, kar se nanaša na razum in njegove sodbe. Celotni takih, ki se glasno vneajo za obnovo na moralnem in socialnem področju, je opaziti veliko sovražnost do razumskih in razodetih norm, po katerih naj bi se ta moralna in socialna obnova izvajala. Skratka, razumu se odreka ona vodilna vloga, ki mu gre po njegovi naravi. A ta miselnost se prenaša tudi na področje razodetja samega, kjer se dogme zapostavljajo in se jim ne prizna vodilna vloga, ki jo imajo. Tu pravijo nekako: »Kaj dogme! Treba je najprej moralne obnove!« Kakor da ne bi prav dogme dajale morali zadostnega razloga in jo opravičevale in bile prav dogme tiste, ki nudijo zadnji razlog moralnosti naših dejanj.

To prizadevanje za socialno in moralno obnovo mimo razuma in na verskem področju mimo dogem izvira po eni strani iz nepriznavanja prvenstva, ki ga ima razum v človeškem delovanju, po drugi strani pa je posledica vpliva, ki ga izvaja na katoličane protestantska in modernistična miselnost. Prav ta je povzročila, da sta čut za prvenstvo umskih sodb in na splošno načelno močno ohromela, na njuno mesto pa je stopila neka iracionalistična, breznačelna razgrevanost, ki se da voditi danes od tega, jutri od onega tujega gibanja ali nazarjanja.

In tu se pokaže usodno pomanjkanje vodilnega principa. Ob prvem srečanju z drugim, programsko izdelanim gibanjem se to iracionalistično prizadevanje priklji in skuša najti z njim sožitja. To stori tem laže, ker ni nikoli posegalo na lastno nespremenljivost, temveč mu je prav v bistvu, da izloča iz raznih sistemov in gibanj njih vodilne razumske prvine, da jih nato združuje in soliči v neki kaotični pomešanosti, kjer daje skupni prostor resnici in zmoti, luči in temi. Iz tega nastajajo potem razni »krščanski socializmi«, »krščanski marksizmi«, »katoličani v OF«, sploh vsako odstopanje od celotne resnice ter združevanje protislovnih in med seboj se izključujočih prvin, ki jemljejo katolicizmu značaj resničnosti, dajejo mu pa značaj relativnosti.

To bolno miselnost je mogoče ozdraviti le z vztrajno in neodjenljivo doslednostjo, ki vedno sledi razumskim sodbam, se jim pokorava in se jim da voditi. Na ta način se bo polagoma zopet vzbudila v življenje ohromela zavest o vodilni vlogi razuma in se bodo duhovi spet opogumili k iskanju resnice.

Iz gospodarstva

Konverzija lanskih 4% bonov. Rimski uradni list prinaša dekret, po katerem je dana lastnikom 4% bonov izdanih lanske leto, da te bone zamenjajo za 5% bone s premijami. Vsekakor pa ostane zadnji rok zapadlosti t. j. 15. septembra 1951, nadalje določila o polletnem obrestovanju in premije. Kdor hoče izvršiti konverzijo, mora doplačati še 5.50 lire za vsakih 100 lir imenske vrednosti. Kot gotovino jemljejo tudi kupone, ki zapadejo dne 15. septembra t. l. Konverzija se bo izvršila v dobi od 8. avgusta do 18. septembra letos. Nadalje je bilo žrebanje 4% bonov preloženo od 1. avgusta t. l. na 5. julij, izplačajo pa se dobili dne 15. septembra.

Novi ravnatelj hrvatskih državnih monopolov. Za ravnatelja hrvatskih državnih monopolov namesto dosedanjega ravnatelja, ki je postal glavni ravnatelj za javno varnost, je bil imenovan višji inšpektor monopolnega ravnateljstva Premužić.

KULTURNI OBZORNIK

Igralska šola v Ljubljani

njena prva letna produkcija

Imeli smo že več poskusov z igralskimi šolami, a vse so bolj ali manj klavirno končale. Vsem je manjkala — tako se zdi — globoka resnost in načrtnost, bile so vse preveč ad hoc priprave za oder. Pred dvema leti pa se je ustanovila na Glasbeni akademiji štiriletna igral-ska šola kot poseben oddelek tega zavoda. Vodi jo hon. profesor, šef-režiser Ciril Debevec. Zavod je še mlad in vsak začetek je težak, toda zdi se, da smo končno tudi na gledališko-igral-skem področju resno začeli in da bo šola brez dvoma rodila sadove. Slušatelj se nima dosti, morda je to prav, le izbira je manjša. A vsi niti ne mislijo na igralski poklic, ampak se hočejo gledališču približati, da bodo kdaj bodisi kot gledališki kritiki ali kot režiserji in podobno, lahko tem bolj strokovno delali, ali pa da bodo kot privatniki gledališko umetnost globlje pojmovali.

Šola se nam je v sredo prvič predstavila z javno produkcijo. Nastopili so gojenci II. let-nika Glasbene akademije in srednje glasbene šole, ki je obenem do sedaj najvišji letnik igral-skega oddelka. Profesor ni izbral samo dveh, treh gojencev, ki so najboljši, ampak je nastopilo vsega sedem slušateljev. Javni nastopi so ena izmed najtežjih preizkušenj, a tudi najtežja vaja za mladega igralca. In profesor, ki je stal za vrati in je natančno sledil vsaki izgovorjeni besedi, vsaki napaki in vrlini go-jenca, je na tem večeru še mnogo bolj spoznal

talente in netalemente. Tako produkcija ni bila brez napak, saj niso nastopali dovršeno izsolani ljudje, ampak šele drugi letnik.

Načrtni stroj šole je po besedah prof. Debeveca tale: I. letnik je določen za teoretično stvarno in dramski igri in tehniki govora, II. let-nik za vzbujanje čustev na podlagi lično-epič-no-dramatskih pesnitve, III. letnik za vaje v doseganju skladnosti med izrazom telesa in go-vora v smislu zahtevane predloge, in slednjič IV. letnik za izgraditev in oblikovanje različ-nih značajev.

V prvem letniku ima predvsem profesor besedo, šele kasneje so na vrsti slušatelji, tako da je letošnja produkcija prav za prav delo enega leta praktičnih vaj.

Spored prve produkcije je bil razdeljen v dva dela. Prvi je obsegal samo Prešernove pesmi, drugi del pa odlomke iz dramske literature.

Recitirati Prešernovo pesem ni lahko, zme-raj znova pa si jo želimo slišati. Kdo bi jo mogel povsem zadovoljivo recitirati? Nešto-te poskusov je že bilo. Igralec rad zanese patos v besedo, ko ga ni, domača šola bo štela in pri-bijala rime in vrstice, duha pa ne bo zajela, tretji se bodo veselili le ritma itd. Samo enkrat — kar pomnim — je v gledališču zadonela vsa lepa in čista Prešernova beseda in njegova misel. Vendar so bile tudi nekatere recitacije mla-dih gojencev zelo lepo podane (Trdan — Me-mento mori, Tiran — Gazele, Glosa). Marsikje pa je še delala težavo kvaliteta in kvantiteta vokalov zlasti pri ženskah.

V drugem delu je pokazal posebno velike sposobnosti spet Trdan z odlomkom iz zlabun-dovega »Praznika cvetočih češenj« in pa Tiran Jože z odlomkom iz Schillerjeve »Marie Stuart«. Glavni poudarek nastopa je bil predvsem

na govorni tehniki, na pravilnem nastavku in zastavku, na barvi glasu, ni pa šlo za čustveno-doživljajsko osnovo. In s tega stališča moramo tudi nastop ocenjevati. Saj izvajalcem ni poma-gala niti luč, niti maske in obleke, ampak so nastopali povsem vsakdanje.

Popolnoma polno dvorano občinstva je na-stop osvojil in zajel, o čemer je pričalo zelo glasno odobravanje. Pomankljivosti, ki smo jih pri posameznih gojencih opazili, bosta čas in šola gotovo izpopolnila.

L. Z.

Nove skladbe

Primož Ramovš: Scherzo za klavir. Na svetlo dala Akademski založba. Natisnili J. Blavnik nasledniki in Ljubljani, 1943-XXI. — Primož Ramovš: Suita za klavir, Akademski založba, Ljubljana 1943-XXI. Natisnili tiskarna U. Fanfani v Rimu. Cena suiti 20 lir. Drugoimenovana skladba je posvečena spomenu Slavka Osterca, kar je več kot samo pietetna gesta učenca nasproti učitelju. Obe skladbi, prva v celoti, druga v pretežni večini stavkov, nosita značilne poteze tako imenovane Oster-čeve šole; pravi: tako imenovane, saj te zna-čilnosti niso omejene samo na to šolo, ampak je šla vsa povojna glasba v vseh evropskih deželah nekako v isti razvojni smeri. Ta raz-voj še ni končan, ponekod kvečjemu zaustav-ljen. Glavne značilnosti tega sloga bi bile zlasti naslednje: razkroj večine lepotnih zakonov, ki so veljali do vključno impresionističnega slo-ga; harmonija ni več vezana na funkcije, za-radi česar tudi tonovi načini izgubijo svojo sta-bilnost; zato tudi melodija ni več vrhinja pro-jekeja harmoničnega funkcijskega dogajanja, ni več cvet rože, ki organsko poganja iz ko-renin, ampak je neodvisno od ostalega doga-

janja nastala tvorba; v tem slogu naletimo prvič na izraze atonalnost, politonalnost, poli-melodika, absolutna ali konstruktivna harmo-nija in podobno; polifonija, samostojno vóde-nje glasov, vodi v nekaterih skladbah te vrste do brutalne skrajnosti; ritem, najprvotnejši element v glasbi, igra v njih odlično vlogo; oblika doživlja dve skrajnosti: ali je razrah-ljana do nesposobnosti ali je njena razvid-nost skoraj matematično nakazana; zavedna tendenca k primitivnosti, ki jo vsi sestavni deli te glasbe pogosto očitujejo, je le reakcija na vsestransko natrpanost skladb predhodnih dob, zlasti še romantične. Čustvo, zlasti v senti-mentalnost nagibajoče se, ni v tej glasbi za-zelzen element.

Tudi v obeh Ramovševih skladbah so te po-teze vsaj nakazane, če že ne do skrajnosti iz-peljane. V scherzu vztrajno obdeluje en sam motiv, ki le v srednjem delu stopi nekoliko v ozadje, vendar latentno zveni dalje. V suiti so v smislu gornjih izjavljani grajeni prvi štirje stavki, deloma tudi še peti; v šestem stavku pa vpelje Ramovš izredno melodiozen motiv, ki zveni kot preprosta narodna pesmica; tudi spremljava dobi svojsko lice. Sedmi, zadnji stavek nas prestavi v domovino južnaških kol, vendar je izraz obogaten z modernimi harmo-ničnimi pridobitvami. Pri stilnem prelomu, ki je v teh dveh stavkih v primeri s prejšnjimi očiten, se pregledovalcu skladb nehote vriva vprašanje, kateri izraz je bolj pristno Ramov-šev. Zeleti bi bilo, da drugi; vsaj slovenski glasbi bo neprimerno bolj koristil, če bo pri vsej uporabi sodobnih izražalnih sredstev znal dati svojim skladbam naše lice. Kar je tukaj je bolj nakazal, naj drugje obširno razvije. — Obe zanimivi skladbi priporočamo v nakup in v izvajanje.

M. T.

Drobne novice

Koledar

Sobota, 3. malega srpana: Sreč Marijino; Hijačint, mučenec; Leon II., papež.
Nedelja, 4. malega srpana: Prokop, opat; Urh, škof; Berta, devica.

Zgodovinski paberki

3. malega srpana:

L. 1866 so Prusi premagali Avstrijce pri Kraljevem Gradu. Nemški narod je bil do leta 1870. politično razcepljen, narodno ozemlje je bilo razdeljeno na več držav in državic, ki niso bile vedno v najboljših odnosih med sabo, posebno najmočnejši: Pruska in Avstrija sta si bili večkrat hudo v lasih, medtem ko so se Bavarska in zlasti državnice ob zahodni meji vezale večkrat s Francozi, najhujšimi sovražniki močne Nemčije, proti lastnim bratom. V prvi polovici preteklega stoletja pa se je nemški narod pod vplivom idej francoske revolucije začel naglo prebujati, zrasla je želja po enotni močni državi. V glavnem sta obstajala dva načrta: velikomemski je zahteval združitve vsega nemškega ozemlja z Avstrijo vred, malomemski pa je hotel združiti Nemce pod vodstvom Prusov, toda brez Avstrijcev. Habsburžani, ki so še od srednjega veka sem nosili rimsko-nemško cesarsko kruno in varovali Nemčijo pred popolnim razkrojem, se seveda niso marali odreči prvenstvu. Ko je prevzel vodstvo pruske politike Bismarck, je uvidel, da bo moralo odločiti orožje. Zvezal se je z Italijo, ki je imela tudi račune s Habsburžani, si zagotovil nevtralnost Francozov in Rusov, nato pa napadel Avstrijo. Zmaga pri Kraljevem Gradu je odločila med Prusi in Avstriji; vodstvo Nemcev je pripadlo Prusom. Bismarcku se je v kratki dobi posrečilo povezati večino severonemških držav, po zmagi nad Francozi 1870-1871 pa tudi južonemških in ustvariti enotno Nemčijo, Viljem, kralj pruski, je postal nemški cesar.

L. 1874 je umrl v Ptuj Oroslov Caf, rojen aprila 1814. leta na Rečici pri Sv. Trojici v Slovenskih gorah. Gimnazijo je obiskoval v Mariboru in Gradcu, kjer je končal tudi teologijo, služboval v raznih krajih kot kaplan, v mariborskem bogoslovnem učilišču kot profesor pastoralke, zadnja leta je živel kot beneficiat v Ptuj. V gimnaziji se je učil slovenskih jezikov, v bogoslovju pa semitskih, kot podočeljski kaplan se je potapljaj v indoevropsko jezikoslovje. Baj je znal vse indoevropske jezike od stare indijske do keltščine. Čudovita vna za jezikoslovce, ki jo kažejo skoraj vsi naši moške v prvi polovici 19. stoletja, in ki je nam docela nerazumljiva, je navdajala tudi Cafa, njega morda celo silnice od drugih. Caf je bil znanstveni samouk, toda resnična jezikovna nadarjenost, pomnožena z mrzlično pridnostjo sta mu dali zmožnost, da je v nekaterih pogledih na slovenske jezike pokazal celo globlje znanje kakor Miklošič. Največ truda je posvetil slovarju, izpravljal je baje vse slovenske tiskane besede do 1848 l. deloma tudi rokopise, toda delo ni nikdar izšlo, čeprav mu je Miklošič predlagal, naj ga skupno izdasta. Tudi delo za slovensko slovnico ni nikdar dozorelo. Vse svoje življenje je tudi pisal, a poeta natuš ni bil, več uspehov je žel na polju nevezane besede, poseben sloves si je pridobil s prevodom Campejevke Robinsona mlajšega. Kot Vrazov ožji rojak je zagovarjal zblizhanje z južnimi Slovani. Bil je blag, miren in tih, celo boječ znanca, a tem bolj delaven za svojo znanost, pa tudi za ljudstvo.

Novi grobovi

† V Novem mestu je dne 29. junija nenadoma umrla 5-letna Estera Movrin, hčerka davčnega uradnika v Metliki.

† V Orehoviču so dne 29. junija pokopali na žamojskem pokopališču gospoda Jožeta Novaka, trgovca in gostilničarja.

Naj rajnima sveti večna luč! Vsem, ki žalujejo za njima, naše iskreno sožalje!

Cerkveni vestnik

Križanska moška kongregacija ima jutri, v nedeljo, 4. julija, redni mesečni shod ob petih popoldne. Adoracija, litanije, govor in darovanje za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Važna oznanila za družbenike!

Uprava kina UNIONA

obvešča cenj. obiskovalce kinopredstav, da bodo od nedelje dne 4. julija naprej predstave v kinu UNIONU

ob nedeljah in praznikih

ob 10.30, 14.30, 16.30, 18.30 in 20.30 uri;

ob delavnikih pa

ob 16.30, 18.30 in 20.30 uri

Drobna ljubljanska kronika

Parastos (zadušnica) za blagopokojnima g. dr. Pavlom Avramovičem bo v nedeljo, 4. julija, ob 11.30 v pravoslavni cerkvi svetega Cirila in Metoda.

Na željo staršev bo v uršulinskem samostanu pripravljena tečaj za sprejemne izpite od 5.-18. julija. Učenke, ki žele posestati tečaj, naj pridejo 5. julija ob 9.30 popoldne. Poup bo dnevno od 9-12.

Na uršulinski vademal in v otroškem vrhu bo vpisovanje 16. in 17. julija. V otroški vrhu se sprejemajo samo petletni fanti in deklice.

Davčna uprava za mesto v Ljubljani poziva vse delodajalce, ki so plačevali uslužbenec, prispevek za obrambni in bednostni sklad in event. druge davščine. Obenem se poziva vsi zamudniki, ki tega davka za I. četrtletje niso plačali, da to takoj stori, da se izogne kazenskim posledicam. Seznam uslužbenkega davka je vlagati v sobi št. 14.II. Vodnikova 73, kjer dobe delodajalci vsa potrebna pojasnila.

Važno za vsakogar sedaj in v bodoče je znanje stenografije in strojeplisa. Novi pouk tečaj se prične v ponedeljek 5. julija. Pouk je dopolnjen, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. — Zahtevajte prospekt. Učnina zmerana. — Informacije in prijave dnevno: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Dmrovska 15.

Pokončevalci lipovega drevesa. — Kljub vsem lepim besedam, troznim navodilom in resnim opominom se še vedno dobe vandali.

Parastos (zadušnica) za blagopokojnima g. dr. Pavlom Avramovičem bo v nedeljo, 4. julija, ob 11.30 v pravoslavni cerkvi svetega Cirila in Metoda.

Na željo staršev bo v uršulinskem samostanu pripravljena tečaj za sprejemne izpite od 5.-18. julija. Učenke, ki žele posestati tečaj, naj pridejo 5. julija ob 9.30 popoldne. Poup bo dnevno od 9-12.

Na uršulinski vademal in v otroškem vrhu bo vpisovanje 16. in 17. julija. V otroški vrhu se sprejemajo samo petletni fanti in deklice.

Davčna uprava za mesto v Ljubljani poziva vse delodajalce, ki so plačevali uslužbenec, prispevek za obrambni in bednostni sklad in event. druge davščine. Obenem se poziva vsi zamudniki, ki tega davka za I. četrtletje niso plačali, da to takoj stori, da se izogne kazenskim posledicam. Seznam uslužbenkega davka je vlagati v sobi št. 14.II. Vodnikova 73, kjer dobe delodajalci vsa potrebna pojasnila.

Važno za vsakogar sedaj in v bodoče je znanje stenografije in strojeplisa. Novi pouk tečaj se prične v ponedeljek 5. julija. Pouk je dopolnjen, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. — Zahtevajte prospekt. Učnina zmerana. — Informacije in prijave dnevno: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Dmrovska 15.

Pokončevalci lipovega drevesa. — Kljub vsem lepim besedam, troznim navodilom in resnim opominom se še vedno dobe vandali.

Parastos (zadušnica) za blagopokojnima g. dr. Pavlom Avramovičem bo v nedeljo, 4. julija, ob 11.30 v pravoslavni cerkvi svetega Cirila in Metoda.

Na željo staršev bo v uršulinskem samostanu pripravljena tečaj za sprejemne izpite od 5.-18. julija. Učenke, ki žele posestati tečaj, naj pridejo 5. julija ob 9.30 popoldne. Poup bo dnevno od 9-12.

Na uršulinski vademal in v otroškem vrhu bo vpisovanje 16. in 17. julija. V otroški vrhu se sprejemajo samo petletni fanti in deklice.

Davčna uprava za mesto v Ljubljani poziva vse delodajalce, ki so plačevali uslužbenec, prispevek za obrambni in bednostni sklad in event. druge davščine. Obenem se poziva vsi zamudniki, ki tega davka za I. četrtletje niso plačali, da to takoj stori, da se izogne kazenskim posledicam. Seznam uslužbenkega davka je vlagati v sobi št. 14.II. Vodnikova 73, kjer dobe delodajalci vsa potrebna pojasnila.

Važno za vsakogar sedaj in v bodoče je znanje stenografije in strojeplisa. Novi pouk tečaj se prične v ponedeljek 5. julija. Pouk je dopolnjen, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. — Zahtevajte prospekt. Učnina zmerana. — Informacije in prijave dnevno: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Dmrovska 15.

Pokončevalci lipovega drevesa. — Kljub vsem lepim besedam, troznim navodilom in resnim opominom se še vedno dobe vandali.

Parastos (zadušnica) za blagopokojnima g. dr. Pavlom Avramovičem bo v nedeljo, 4. julija, ob 11.30 v pravoslavni cerkvi svetega Cirila in Metoda.

Na željo staršev bo v uršulinskem samostanu pripravljena tečaj za sprejemne izpite od 5.-18. julija. Učenke, ki žele posestati tečaj, naj pridejo 5. julija ob 9.30 popoldne. Poup bo dnevno od 9-12.

Na uršulinski vademal in v otroškem vrhu bo vpisovanje 16. in 17. julija. V otroški vrhu se sprejemajo samo petletni fanti in deklice.

Davčna uprava za mesto v Ljubljani poziva vse delodajalce, ki so plačevali uslužbenec, prispevek za obrambni in bednostni sklad in event. druge davščine. Obenem se poziva vsi zamudniki, ki tega davka za I. četrtletje niso plačali, da to takoj stori, da se izogne kazenskim posledicam. Seznam uslužbenkega davka je vlagati v sobi št. 14.II. Vodnikova 73, kjer dobe delodajalci vsa potrebna pojasnila.

Važno za vsakogar sedaj in v bodoče je znanje stenografije in strojeplisa. Novi pouk tečaj se prične v ponedeljek 5. julija. Pouk je dopolnjen, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. — Zahtevajte prospekt. Učnina zmerana. — Informacije in prijave dnevno: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Dmrovska 15.

Pokončevalci lipovega drevesa. — Kljub vsem lepim besedam, troznim navodilom in resnim opominom se še vedno dobe vandali.

Parastos (zadušnica) za blagopokojnima g. dr. Pavlom Avramovičem bo v nedeljo, 4. julija, ob 11.30 v pravoslavni cerkvi svetega Cirila in Metoda.

Na željo staršev bo v uršulinskem samostanu pripravljena tečaj za sprejemne izpite od 5.-18. julija. Učenke, ki žele posestati tečaj, naj pridejo 5. julija ob 9.30 popoldne. Poup bo dnevno od 9-12.

Na uršulinski vademal in v otroškem vrhu bo vpisovanje 16. in 17. julija. V otroški vrhu se sprejemajo samo petletni fanti in deklice.

Davčna uprava za mesto v Ljubljani poziva vse delodajalce, ki so plačevali uslužbenec, prispevek za obrambni in bednostni sklad in event. druge davščine. Obenem se poziva vsi zamudniki, ki tega davka za I. četrtletje niso plačali, da to takoj stori, da se izogne kazenskim posledicam. Seznam uslužbenkega davka je vlagati v sobi št. 14.II. Vodnikova 73, kjer dobe delodajalci vsa potrebna pojasnila.

Važno za vsakogar sedaj in v bodoče je znanje stenografije in strojeplisa. Novi pouk tečaj se prične v ponedeljek 5. julija. Pouk je dopolnjen, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. — Zahtevajte prospekt. Učnina zmerana. — Informacije in prijave dnevno: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Dmrovska 15.

Pokončevalci lipovega drevesa. — Kljub vsem lepim besedam, troznim navodilom in resnim opominom se še vedno dobe vandali.

Parastos (zadušnica) za blagopokojnima g. dr. Pavlom Avramovičem bo v nedeljo, 4. julija, ob 11.30 v pravoslavni cerkvi svetega Cirila in Metoda.

Na željo staršev bo v uršulinskem samostanu pripravljena tečaj za sprejemne izpite od 5.-18. julija. Učenke, ki žele posestati tečaj, naj pridejo 5. julija ob 9.30 popoldne. Poup bo dnevno od 9-12.

Na uršulinski vademal in v otroškem vrhu bo vpisovanje 16. in 17. julija. V otroški vrhu se sprejemajo samo petletni fanti in deklice.

Davčna uprava za mesto v Ljubljani poziva vse delodajalce, ki so plačevali uslužbenec, prispevek za obrambni in bednostni sklad in event. druge davščine. Obenem se poziva vsi zamudniki, ki tega davka za I. četrtletje niso plačali, da to takoj stori, da se izogne kazenskim posledicam. Seznam uslužbenkega davka je vlagati v sobi št. 14.II. Vodnikova 73, kjer dobe delodajalci vsa potrebna pojasnila.

Važno za vsakogar sedaj in v bodoče je znanje stenografije in strojeplisa. Novi pouk tečaj se prične v ponedeljek 5. julija. Pouk je dopolnjen, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. — Zahtevajte prospekt. Učnina zmerana. — Informacije in prijave dnevno: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Dmrovska 15.

Pokončevalci lipovega drevesa. — Kljub vsem lepim besedam, troznim navodilom in resnim opominom se še vedno dobe vandali.

Parastos (zadušnica) za blagopokojnima g. dr. Pavlom Avramovičem bo v nedeljo, 4. julija, ob 11.30 v pravoslavni cerkvi svetega Cirila in Metoda.

Na željo staršev bo v uršulinskem samostanu pripravljena tečaj za sprejemne izpite od 5.-18. julija. Učenke, ki žele posestati tečaj, naj pridejo 5. julija ob 9.30 popoldne. Poup bo dnevno od 9-12.

Na uršulinski vademal in v otroškem vrhu bo vpisovanje 16. in 17. julija. V otroški vrhu se sprejemajo samo petletni fanti in deklice.

Davčna uprava za mesto v Ljubljani poziva vse delodajalce, ki so plačevali uslužbenec, prispevek za obrambni in bednostni sklad in event. druge davščine. Obenem se poziva vsi zamudniki, ki tega davka za I. četrtletje niso plačali, da to takoj stori, da se izogne kazenskim posledicam. Seznam uslužbenkega davka je vlagati v sobi št. 14.II. Vodnikova 73, kjer dobe delodajalci vsa potrebna pojasnila.

Važno za vsakogar sedaj in v bodoče je znanje stenografije in strojeplisa. Novi pouk tečaj se prične v ponedeljek 5. julija. Pouk je dopolnjen, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. — Zahtevajte prospekt. Učnina zmerana. — Informacije in prijave dnevno: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Dmrovska 15.

Pokončevalci lipovega drevesa. — Kljub vsem lepim besedam, troznim navodilom in resnim opominom se še vedno dobe vandali.

Parastos (zadušnica) za blagopokojnima g. dr. Pavlom Avramovičem bo v nedeljo, 4. julija, ob 11.30 v pravoslavni cerkvi svetega Cirila in Metoda.

Na željo staršev bo v uršulinskem samostanu pripravljena tečaj za sprejemne izpite od 5.-18. julija. Učenke, ki žele posestati tečaj, naj pridejo 5. julija ob 9.30 popoldne. Poup bo dnevno od 9-12.

Na uršulinski vademal in v otroškem vrhu bo vpisovanje 16. in 17. julija. V otroški vrhu se sprejemajo samo petletni fanti in deklice.

Davčna uprava za mesto v Ljubljani poziva vse delodajalce, ki so plačevali uslužbenec, prispevek za obrambni in bednostni sklad in event. druge davščine. Obenem se poziva vsi zamudniki, ki tega davka za I. četrtletje niso plačali, da to takoj stori, da se izogne kazenskim posledicam. Seznam uslužbenkega davka je vlagati v sobi št. 14.II. Vodnikova 73, kjer dobe delodajalci vsa potrebna pojasnila.

Važno za vsakogar sedaj in v bodoče je znanje stenografije in strojeplisa. Novi pouk tečaj se prične v ponedeljek 5. julija. Pouk je dopolnjen, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. — Zahtevajte prospekt. Učnina zmerana. — Informacije in prijave dnevno: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Dmrovska 15.

Pokončevalci lipovega drevesa. — Kljub vsem lepim besedam, troznim navodilom in resnim opominom se še vedno dobe vandali.

Parastos (zadušnica) za blagopokojnima g. dr. Pavlom Avramovičem bo v nedeljo, 4. julija, ob 11.30 v pravoslavni cerkvi svetega Cirila in Metoda.

Na željo staršev bo v uršulinskem samostanu pripravljena tečaj za sprejemne izpite od 5.-18. julija. Učenke, ki žele posestati tečaj, naj pridejo 5. julija ob 9.30 popoldne. Poup bo dnevno od 9-12.

Na uršulinski vademal in v otroškem vrhu bo vpisovanje 16. in 17. julija. V otroški vrhu se sprejemajo samo petletni fanti in deklice.

Davčna uprava za mesto v Ljubljani poziva vse delodajalce, ki so plačevali uslužbenec, prispevek za obrambni in bednostni sklad in event. druge davščine. Obenem se poziva vsi zamudniki, ki tega davka za I. četrtletje niso plačali, da to takoj stori, da se izogne kazenskim posledicam. Seznam uslužbenkega davka je vlagati v sobi št. 14.II. Vodnikova 73, kjer dobe delodajalci vsa potrebna pojasnila.

Važno za vsakogar sedaj in v bodoče je znanje stenografije in strojeplisa. Novi pouk tečaj se prične v ponedeljek 5. julija. Pouk je dopolnjen, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. — Zahtevajte prospekt. Učnina zmerana. — Informacije in prijave dnevno: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Dmrovska 15.

Pokončevalci lipovega drevesa. — Kljub vsem lepim besedam, troznim navodilom in resnim opominom se še vedno dobe vandali.

Parastos (zadušnica) za blagopokojnima g. dr. Pavlom Avramovičem bo v nedeljo, 4. julija, ob 11.30 v pravoslavni cerkvi svetega Cirila in Metoda.

Na željo staršev bo v uršulinskem samostanu pripravljena tečaj za sprejemne izpite od 5.-18. julija. Učenke, ki žele posestati tečaj, naj pridejo 5. julija ob 9.30 popoldne. Poup bo dnevno od 9-12.

Na uršulinski vademal in v otroškem vrhu bo vpisovanje 16. in 17. julija. V otroški vrhu se sprejemajo samo petletni fanti in deklice.

Davčna uprava za mesto v Ljubljani poziva vse delodajalce, ki so plačevali uslužbenec, prispevek za obrambni in bednostni sklad in event. druge davščine. Obenem se poziva vsi zamudniki, ki tega davka za I. četrtletje niso plačali, da to takoj stori, da se izogne kazenskim posledicam. Seznam uslužbenkega davka je vlagati v sobi št. 14.II. Vodnikova 73, kjer dobe delodajalci vsa potrebna pojasnila.

Važno za vsakogar sedaj in v bodoče je znanje stenografije in strojeplisa. Novi pouk tečaj se prične v ponedeljek 5. julija. Pouk je dopolnjen, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. — Zahtevajte prospekt. Učnina zmerana. — Informacije in prijave dnevno: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Dmrovska 15.

Pokončevalci lipovega drevesa. — Kljub vsem lepim besedam, troznim navodilom in resnim opominom se še vedno dobe vandali.

Parastos (zadušnica) za blagopokojnima g. dr. Pavlom Avramovičem bo v nedeljo, 4. julija, ob 11.30 v pravoslavni cerkvi svetega Cirila in Metoda.

Na željo staršev bo v uršulinskem samostanu pripravljena tečaj za sprejemne izpite od 5.-18. julija. Učenke, ki žele posestati tečaj, naj pridejo 5. julija ob 9.30 popoldne. Poup bo dnevno od 9-12.

Na uršulinski vademal in v otroškem vrhu bo vpisovanje 16. in 17. julija. V otroški vrhu se sprejemajo samo petletni fanti in deklice.

Davčna uprava za mesto v Ljubljani poziva vse delodajalce, ki so plačevali uslužbenec, prispevek za obrambni in bednostni sklad in event. druge davščine. Obenem se poziva vsi zamudniki, ki tega davka za I. četrtletje niso plačali, da to takoj stori, da se izogne kazenskim posledicam. Seznam uslužbenkega davka je vlagati v sobi št. 14.II. Vodnikova 73, kjer dobe delodajalci vsa potrebna pojasnila.

Važno za vsakogar sedaj in v bodoče je znanje stenografije in strojeplisa. Novi pouk tečaj se prične v ponedeljek 5. julija. Pouk je dopolnjen, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. — Zahtevajte prospekt. Učnina zmerana. — Informacije in prijave dnevno: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Dmrovska 15.

Pokončevalci lipovega drevesa. — Kljub vsem lepim besedam, troznim navodilom in resnim opominom se še vedno dobe vandali.

Parastos (zadušnica) za blagopokojnima g. dr. Pavlom Avramovičem bo v nedeljo, 4. julija, ob 11.30 v pravoslavni cerkvi svetega Cirila in Metoda.

Na željo staršev bo v uršulinskem samostanu pripravljena tečaj za sprejemne izpite od 5.-18. julija. Učenke, ki žele posestati tečaj, naj pridejo 5. julija ob 9.30 popoldne. Poup bo dnevno od 9-12.

Na uršulinski vademal in v otroškem vrhu bo vpisovanje 16. in 17. julija. V otroški vrhu se sprejemajo samo petletni fanti in deklice.

Davčna uprava za mesto v Ljubljani poziva vse delodajalce, ki so plačevali uslužbenec, prispevek za obrambni in bednostni sklad in event. druge davščine. Obenem se poziva vsi zamudniki, ki tega davka za I. četrtletje niso plačali, da to takoj stori, da se izogne kazenskim posledicam. Seznam uslužbenkega davka je vlagati v sobi št. 14.II. Vodnikova 73, kjer dobe delodajalci vsa potrebna pojasnila.

Važno za vsakogar sedaj in v bodoče je znanje stenografije in strojeplisa. Novi pouk tečaj se prične v ponedeljek 5. julija. Pouk je dopolnjen, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. — Zahtevajte prospekt. Učnina zmerana. — Informacije in prijave dnevno: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Dmrovska 15.

Pokončevalci lipovega drevesa. — Kljub vsem lepim besedam, troznim navodilom in resnim opominom se še vedno dobe vandali.

Parastos (zadušnica) za blagopokojnima g. dr. Pavlom Avramovičem bo v nedeljo, 4. julija, ob 11.30 v pravoslavni cerkvi svetega Cirila in Metoda.

Na željo staršev bo v uršulinskem samostanu pripravljena tečaj za sprejemne izpite od 5.-18. julija. Učenke, ki žele posestati tečaj, naj pridejo 5. julija ob 9.30 popoldne. Poup bo dnevno od 9-12.

Na uršulinski vademal in v otroškem vrhu bo vpisovanje 16. in 17. julija. V otroški vrhu se sprejemajo samo petletni fanti in deklice.

Davčna uprava za mesto v Ljubljani poziva vse delodajalce, ki so plačevali uslužbenec, prispevek za obrambni in bednostni sklad in event. druge davščine. Obenem se poziva vsi zamudniki, ki tega davka za I. četrtletje niso plačali, da to takoj stori, da se izogne kazenskim posledicam. Seznam uslužbenkega davka je vlagati v sobi št. 14.II. Vodnikova 73, kjer dobe delodajalci vsa potrebna pojasnila.

Važno za vsakogar sedaj in v bodoče je znanje stenografije in strojeplisa. Novi pouk tečaj se prične v ponedeljek 5. julija. Pouk je dopolnjen, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. — Zahtevajte prospekt. Učnina zmerana. — Informacije in prijave dnevno: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Dmrovska 15.

Pokončevalci lipovega drevesa. — Kljub vsem lepim besedam, troznim navodilom in resnim opominom se še vedno dobe vandali.

Parastos (zadušnica) za blagopokojnima g. dr. Pavlom Avramovičem bo v nedeljo, 4. julija, ob 11.30 v pravoslavni cerkvi svetega Cirila in Metoda.

Na željo staršev bo v uršulinskem samostanu pripravljena tečaj za sprejemne izpite od 5.-18. julija. Učenke, ki žele posestati tečaj, naj pridejo 5. julija ob 9.30 popoldne. Poup bo dnevno od 9-12.

Na uršulinski vademal in v otroškem vrhu bo vpisovanje 16. in 17. julija. V otroški vrhu se sprejemajo samo petletni fanti in deklice.

Davčna uprava za mesto v Ljubljani poziva vse delodajalce, ki so plačevali uslužbenec, prispevek za obrambni in bednostni sklad in event. druge davščine. Obenem se poziva vsi zamudniki, ki tega davka za I. četrtletje niso plačali, da to takoj stori, da se izogne kazenskim posledicam. Seznam uslužbenkega davka je vlagati v sobi št. 14.II. Vodnikova 73, kjer dobe delodajalci vsa potrebna pojasnila.

Važno za vsakogar sedaj in v bodoče je znanje stenografije in strojeplisa. Novi pouk tečaj se prične v ponedeljek 5. julija. Pouk je dopolnjen, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. — Zahtevajte prospekt. Učnina zmerana. — Informacije in prijave dnevno: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Dmrovska 15.

Pokončevalci lipovega drevesa. — Kljub vsem lepim besedam, troznim navodilom in resnim opominom se še vedno dobe vandali.

Parastos (zadušnica) za blagopokojnima g. dr. Pavlom Avramovičem bo v nedeljo, 4. julija, ob 11.30 v pravoslavni cerkvi svetega Cirila in Metoda.

Na željo staršev bo v uršulinskem samostanu pripravljena tečaj za sprejemne izpite od 5.-18. julija. Učenke, ki žele posestati tečaj, naj pridejo 5. julija ob 9.30 popoldne. Poup bo dnevno od 9-12.

Na uršulinski vademal in v otroškem vrhu bo vpisovanje 16. in 17. julija. V otroški vrhu se sprejemajo samo petletni fanti in deklice.

Davčna uprava za mesto v Ljubljani poziva vse delodajalce, ki so plačevali uslužbenec, prispevek za obrambni in bednostni sklad in event. druge davščine. Obenem se poziva vsi zamudniki, ki tega davka za I. četrtletje niso plačali, da to takoj stori, da se izogne kazenskim posledicam. Seznam uslužbenkega davka je vlagati v sobi št. 14.II. Vodnikova 73, kjer dobe del

